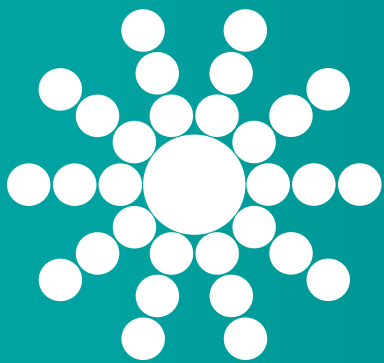

ЗЕЛС ВНЈЛ

ГЛАСИЛО | GAZETË

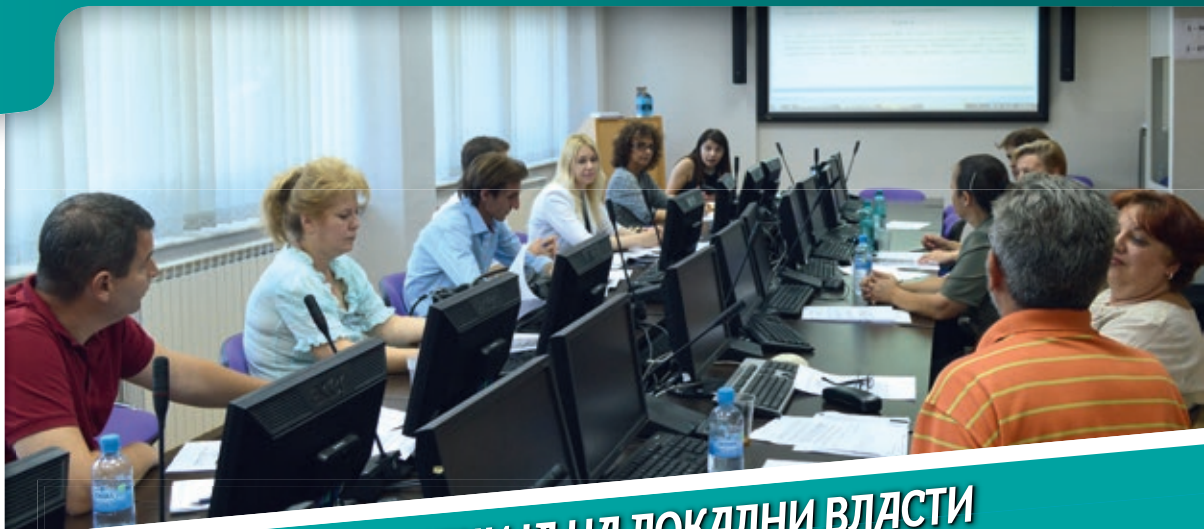
Јули / Korrik
2015

ГЛАСИЛО

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

GAZETË

БАШКËСИА Е
НЈËСИВЕ ТË
ВЕТËQEVERISJES
ЛОКАЛЕ ТË
РЕПУБЛИКËС СË
МАQEДONISË

**КИНЕСКАТА АСОЦИЈАЦИЈА НА ЛОКАЛНИ ВЛАСТИ
ЗАИНТЕРЕСИРАНА ЗА СОРАБОТКА СО ЗЕЛС
ASOCIACIONI KINEZ I PUSHTETEVE LOKALE I INTERESUAR
PËR BASHKËPUNIM ME VNJVL**

**ПРЕЗЕНТИРАНА МЕРКАТА ОД ИПАРД 2 - ИНВЕСТИЦИИ ВО
РУРАЛНАТА ЈАВНА ИНФРАСТРУКТУРА
U PREZANTUA MASJA E IPARD 2 - INVESTIME NË
INFRASTRUKTURËN RURALE**

Почитувани,

Иако летото и годишните одмори интензивно се реализираат, сепак ЗЕЛС и овој месец спроведе повеќе активности. А токму поради користењето на деновите од одмор во летниот период, од страна на општинската администрација, ЗЕЛС и ССК го пролонгираа повикот за пријавување на општини за стекнување со регионалниот сертификат БФЦ СЕЕ, до крајот на септември. Упатството за заинтересираните кандидати со општите информации за предностите за стекнување со овој сертификат, начинот и условите за пријавување, сè уште се наоѓаат на веб страницата на ЗЕЛС (www.zels.org.mk). Дадени се основните критериуми по кои ќе се евалуира капацитетот на пријавените општини, а со помош на формуларот за податоци на општината, може да се направи самопроцена на локалната власт за нејзината подготвеност за стекнување со БФЦ СЕЕ.

Она што сакам да го посочам, на што ЗЕЛС е особено горд е истакнувањето на успешната работа на Заедницата во Мислењето на Комитетот на региони на Европската Унија (КОР) по Извештајот на ЕК за спроведување на Стратегијата за проширување и главни предизвици за 2014-2015 година. Комитетот на регионите на ЕУ ја поздравил работата што ја врши Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија-ЗЕЛС, во претставувањето на локалните власти од земјава, исто така дава поддршка на активностите на Заедничкиот консулативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на региони на Европската унија (ЗКК).

Заинтересираност за соработка со ЗЕЛС покажа кинеската асоцијација на локални власти, чија четиричлена делегација дојде во посета на ЗЕЛС. Нивните активности се насочени и кон воспоставување на директна соработка на кинеските со европски и други градови од светот.

По изготвувањето на Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за даноците на имот, од страна на Министерството за финансии, а поврзано со имплементирање на мерки за подобрување на рејтингот на Република Македонија во однос на индикаторот „регистрање на имот“, од извештајот Doing business 2015 год. година, на Светската банка, Управниот орган на Мрежата на финансиски работници, при ЗЕЛС започна активности за навремена анализа и утврдување на предлози за ревидирање на Правилникот за содржината на даночните пријави за утврдување на даноците на имот. Освен утврдените предлози за измени, беше посочена и потребата од додавање на нова даночна пријава за данок на промет на недвижности ДИ-ПН/ПП во согласност со предложените законски измени.

Со оглед дека над десетина јавни претпријатија се наоѓаат на Листата на квалификувани потрошувачи на електрична енергија и имаат правото на самостоен настап на пазарот на електрична енергија, подготвивме еден информативен текст за законските услови за предвидената етапна либерализација на пазарот на електрична енергија, со цел навремено преземање на потребните постапки од страна на општините.

Подготвивме и информација за условите и постапката за аплицирање за средства од Програмата ИПАРД 2 (2014-2020) поконкретно за мерката - Инвестиции во руралната јавна инфраструктура. Во предвидените крајни корисници на овие средства се ставени општините до 10.000 жители.

Во овој број на Гласилото на ЗЕЛС, покрај овие теми, ќе прочитате и за активности на неколку општини како ги искористуваат средствата од прекуграничната соработка за збогатување на туристичките и културните содржини во својата општина.

Со почит,

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Тë nderuar,

Edhe pse vera dhe pushimet vjetore në mënyrë intensive realizohen, BNJVL edhe këtë muaj zbatoi aktivitete të shumta. Megjithatë, për shkak të shfrytëzimit të ditëve të pushimit në periudhën e verës, nga ana e administratës komunale, BNJVL dhe LOE prolonguan thirrjen për paraqitje të komunave lidhur me marrjen e certifikatës rajonale BFC SEE deri në fund të shtatorit. Udhëzimin e kandidatëve të interesuar me informacionet e përgjithshme lidhur me përparësitë për marrjen e certifikatës në fjalë, mënyrën dhe kushtet për paraqitje, ende ndodhen në faqen e internetit të BNJVL-së (www.zels.org.mk). Janë dhënë kriteret kryesore mbi të cilat do të evaluohet kapaciteti i komunave të paraqitura, ndërsa me ndihmën e formularit për të dhënat e komunës, mund të kryhet vetëvlerësim i pushtetit lokal lidhur me gatishmërinë e tij për marrjen e BFC SEE.

Ajo që dua t'a theksoj, me ç'rast BNJVL në veçanti krenohet është theksimi i punës së suksesshme të Bashkësisë në Mendimin e Komitetit të rajoneve të Bashkimit Evropian (KOR) pas Raportit të KE-së për zbatimin e Strategjisë për zgjerim dhe shtat kryesore për 2014-2015. Komiteti i rajoneve i BE-së përshëndeti punën që realizon Bashkësia e njëjse të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë-BNJVL, në prezantimin e pushteteve lokale të vendit, gjithashtu jep përkrahje për aktivitetet e Komitetit të përbashkët konsultativ midis Republikës së Maqedonisë dhe Komitetit të rajoneve të Bashkimit Evropian (KPK).

Interes për bashkëpunim me BNJVL-në shprehu edhe asociacioni kinez i pushteteve lokale, nga e cila një delegacion prej katër vetave vizitoi BNJVL-në. Aktivitetet e tyre i drejtohen edhe vendosjes së bashkëpunimit të drejtpërdrejtë të qyteteve kineze me ato evropiane dhe qytete të tjera nga bota.

Pas përgatitjes së Propozim – Ligjit për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për tatimet mbi pronën, nga ana e Ministrisë së financave dhe lidhur me implementimin e masave për përmirësim të reitingut të Republikës së Maqedonisë në lidhje me indikatorin „regjistrimi i pronës“, nga raporti i Doing Business 2015, të Bankës Botërore, Organi drejtues i Rrjetit të punonjësve financiarë, pranë BNJVL-së filloi realizimin e aktiviteteve për analizë dhe përcaktim në kohë të duhur të propozimeve për revidim e Rregullores për përmbajtjen e fletëparaqitjeve tatimore për përcaktimin e tatimeve mbi pronën. Përveç propozimeve të përcaktuara u theksua edhe nevoja për plotësimin e fletëparaqitjes së re tatimore për tatimin mbi fitimin nga patundshmëritë TP – FP/PV, konform ndryshimeve ligjore të propozuara.

Duke konsideruar se mbi dhjetë ndërmarrje publike gjenden në Listën e konsumatorëve të kualifikuar të energjisë elektrike dhe kanë të drejtë për performancë personale në tregun e energjisë elektrike, përgatitëm një tekst informues për kushtet ligjore për liberalizimin e paraparë të tregut për energji elektrike në etapa, me qëllim ndërmarrja në kohë të procedurave të duhura nga ana e komunave.

Përgatitëm edhe informacione për kushtet si edhe procedura e aplikimit për mjete nga programi IPARD 2 (2014 – 2020) më konkretisht për masën – Investime në infrastrukturën rurale publike. Si shfrytëzuesit përfundimtarë të paraparë për këto mjete janë vënë komunat deri në 10.000 banorë.

Në këtë numër të Gazetës së BNJVL-së, krahas këtyre temave do të lexoni edhe për aktivitetet e disa komunave, se si i shfrytëzojnë mjetet nga bashkëpunimi ndërkufitar për pasurimin e përmbajtjes turistike dhe kulturore në komunën e tyre.

Me respekt,

Dushica Perishiq
Drejtor Ekzekutiv i BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

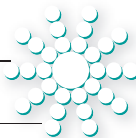
тел. +389 (0) 2 30 99 033 / факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п. факс 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС – Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС – Ардита Дема – Мехмети
Уреднички колегиум – Весна Арсовска – Динковска, Виктор Арнаудоски
Дизајн, подготовка за печатење и печатење – Европа 92
Лекторира – Момент мал; Превод – Арта Абаз, Висар Полику и Валентина Трајко

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

tel. +389 (0) 2 30 99 033 / fax: +389 (0) 2 30 61 994
ruga. Kopenhagenska nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së – Dushica Perishiq
Zëvendës drejtor ekzekutiv – Ardita Dema – Mehmeti
Bordi redaktues – Vesna Arsovska – Dinkovska, Viktor Arnaudovski
Dizajnim, përgatitje për shtyp dhe shtypje – Европа 92
Lektoron – Moment mall; Përkthim – Arta Abazi, Visar Poliku dhe Valentina Trajko

ПРИЈАВУВАЊЕТО НА ОПШТИНИТЕ ЗА СТЕКНУВАЊЕ СО РЕГИОНАЛНИОТ БФЦ СЕЕ СЕРТИФИКАТ, ДО КРАЈОТ НА СЕПТЕМВРИ

ПРАВИЛАТА Е КОМУНАВЕ ПЕР МАРРЖЕН Е СЕРТИФИКАТЪС РАЈОНАЛЕ БФЦ СЕЕ, ДЕРИ НЕР ФУНД ТЕР ШТАТОРИТ

Најдоцна до крајот на септември, сите заинтересирани општини може да се пријават на јавниот повик за вклучување во програмата за Сертификација на општините со повољно деловно опкружување –БФЦ СЕЕ, што го објавија ЗЕЛС, Сојузот на стопанските комори на РМ – ССК и Регионалниот совет за повољно деловно опкружување на Југоисточна Европа. Можноста за пријавување е пролонгирана од причина што вработените во локалната власт минуваат низ период на интензивно искористување на деновите од годишниот одмор. Повикот беше објавен во три дневни весници и се уште се наоѓа на веб страницата на ЗЕЛС (<http://www.zels.org.mk/Default.aspx?newsArchive=ec3d9017-ff5e-4d7f-9ad4-3b25fd1b89b9&ln=3>). Во повикот се наоѓа и Упатство за заинтересираните кандидатите, со општи информации за предностите на програмата, како и начинот и условите за пријавувањето. Дадени се и основните критериуми по кои ќе се евалуира капацитетот на пријавените општини, формулар за пријавување и формулар за податоци за општината со прелиминарна процена за капацитетите на општината. Всушност, секоја општина има можност преку пополнување на прашањата во пријавата, да изврши самопроценување на нејзината подготвеност за стекнување на БФЦ СЕЕ.

Програмата е наменета за напредни општини кои прогресивно размислуваат и имаат јасно дефинирана економска политика и успешна соработка со локалната економија. Крајната цел на програмата е подобрување и усогласување на условите за водење бизнис во регионот, поттикнување на економската соработка, привлекување на нови инвестиции и зајакнување на имиџот на Југоисточна Европа како инвестициска дестинација. БФЦ СЕЕ печатот за квалитет, во краток рок стана широко признаен, како еден вид гаранција за ефикасна локална администрација и постоење на повољна инвестициска клима. Програмата обезбедува воспоставување на стабилно и предвидливо деловно опкружување на локално ниво и претставува гаранција за инвеститорот дека сертифицираните локални самоуправи нудат исто ниво на квалитет на услуги во економијата. Општините кои ќе се вклучат во програмата ќе добијат регионален ранг на конкурентност за оценување на квалитетот на услугите кои им ги нудат на инвеститорите и стопанствениците, конкретни насоки за унапредување на деловната работа, активна промоција, како и можност за учество на регионални конференции и посети за размена на најдобри практики.

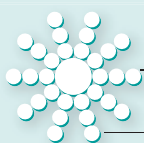
Процесот на сертифицирање ќе започне со официјално потпишување на договор на секоја пријавена општина со Националното сертификационо тело за БФЦ СЕЕ за Република Македонија (мрежа од два субјекта ЗЕЛС и ССК). Ќе биде организирана дводневна обука, на која претставниците од пријавените општини ќе бидат детално запознаени со 12-те критериуми кои треба да ги исполнат. Тимот на евалуатори ќе изврши две посети на општината и ќе ги на-

Мер се вон доери нр фунд тер штаторит, тер гјитха комунат е интересуара мунд тер парагитен нр штиррен публике пер т'у перфширр нр програмин пер сертификим тер комунаве мер гарким тер волиштхрм – БФЦ СЕЕ, гр е шпаллрн БНЈВЛ, Лидхја е одаве економике тер РМ дхе Кршилли рајонал пер гарким тер волиштхрм афарист и Европср Југлиндоре. Мундсрија пер парагитје ршхтер пролонгуар пер арске гр тер пуносуарит нр пуштетин локал калонр нр периодхтер шфрјтерзирит интенсив тер дитер тер пуширит вјетор. Тхиррја у шпалл нр тре газета диторе дхе акома ндодхет нр уеб факен е БНЈВЛ-ср (<http://www.zels.org.mk/Default.aspx?newsArchive=ec3d9017-ff5e-4d7f-9ad4-3b25fd1b89b9&ln=3>). Нр штирре ндодхет едхе Удхрзирит пер кандидаттер е интересуар мер информационе пер перпаррситтер е програмит си дхе мрнрја е куштеве пер парагитје. Јанр дхрнр едхе критерет крјесоре сипас ср цилаве до тер евалуохет капацитетит и комунаве тер парагитур, формуларит пер парагитје дхе формуларит пер тер дхрнр пер комунат мер влерррим прелиминар пер капацитетет е комунср. Нр тер вртеттер, гдо комунр ка мундсри гр пермес плотрситит тер пјетјевер нр флетрпарагитје, тер крјерјр ветрвлерррим тер пергатитјес пер марржен е БФЦ СЕЕ.

Програмит дедикохет пер комунат е зхвилуара тер цилат мрдојнр нр мрнррр прогресиве дхе канр нр политикр економике тер дефинуар гарттер дхе башккрпуним мер економинр локале. Қрллимит перфундиртар и програмит ршхтер пермиррситит дхе хармонизирит и куштеве пер зхвиллим тер бизнесит нр рајон, нхитја е башккрпунимит економик, тррхегја е инвестимевер тер реја дхе перфорцимит и имажит тер Европср Југлиндоре си дестинацион инвестуес. БФЦ СЕЕ вула пер квалитет, нр нрјр афат тер шкурттер у бр е нјохур мер гјерр си нрјр ллој гаранце пер администраттер ефикасе локале дхе екзистирит и климр ср волиштхмр пер инвестим. Програмит сигурон вентосјен е гаркимит стабил дхе тер парашикурешрм афарист нр нивел локал дхе паракет гаранцер пер инвеститорин се ветррерверисјет е сертификуара локале офројнр нивел тер нрјјтер тер квалитетит тер шррбимевер нр економит. Комунат тер цилат до тер перфшихен нр програм до тер фитонр ранг рајонал тер конкурренцес пер влерррим тер квалитетит тер шррбимевер тер цилат и офројнр инвеститортер дхе афаристтер, дрејтимет конкрет пер аванцим тер пунос афаристе, промовирит актив дхе мундсрија пер пјесрмаррје нр конференцрн рајонале дхе визита пер шкррбим тер практикаве мер тер мира.

Процесит и сертификимит до тер филлојр мер фирмосјен зјртаре тер конратес ср гдо комуне тер парагитур нр Трупин сертификуес национал пер БФЦ СЕЕ пер Републикнр е Македониср (ррјет нга дј субјекте БНЈВЛ дхе ЛОЕ). До тер организохет трајним дјдитор нр тер цилин перфагсруесит е парагитур нр комунат до тер информохен детажисхтер мер 12 критерет тер цилат до тер духет т'и дрејтојнр критерет тер цилат духет тер плотрсохен. Екипит и евалуаторер до тер крјерјр дј визита тер комунср дхе до т'и дрејтојр перфагсруесит

сочува претставниците од општинската администрација низ процесот на сертификација, а во рок од една година, тимот на верификатори ќе утврди дали општината навистина ги исполнила критериумите за стекнување со сертификатот. Досега две општини од земјава со овој сертификат - Велес и Струмица, Штип доби пролонгирање за два месеца од верификационата комисија, а во четири: Богданци, Гази Баба, Прилеп и Град Скопје, во завршна фаза е процесот на евалуација.

Програмата за сертификација за повољно деловно опкружување во Југоисточна Европа (Business Friendly Certification South East Europe (BFC SEE)) е единствена регионална програма за унапредување на конкурентноста на локалните самоуправи, која се спроведува во Македонија, Хрватска, Босна и Херцеговина и Србија. На седмата седница на Регионалниот совет за БФЦ СЕЕ, одржана на 30 јуни, 2015 година, во Ријека (Хрватска), на која присуствуваа и претставници од ЗЕЛС, беше посочено дека интерес за вклучување во Регионалната мрежа покажала и Црна Гора, а беше предложено да се повикаат и нови земји, како Бугарија, Романија, Словачка и Словенија. Се дискутираше за обезбедување на заеднички маркетиншки активности и контакти со банки, инвеститори, инвестициони фондови, промоција и маркетинг на сертифицираните општини во странски медиуми и организирање на регионални конференции. Беше посочено дека во процесот на сертификација се влезени 38 општини, а анимирани се уште околу 20 нови општини, при што се очекуваат информации за нови вклучувања од јавниот повик во Србија и БиХ. Од вкупно 12 сертифицирани во рамките на проектот, поддржан од ГИЗ (тука не се вклучени претходно сертифицираните општини во Србија) девет се пријавиле за ресертификација.

e administratës komunale në procesin e certifikimit, në afat prej 1 viti, ekipi i verifikuesve do të përcaktojë se a me të vërtetë komuna i ka plotësuar kriteret për marrjen e certifikatës. Deri më tani dy komuna nga vendi kanë marrë certifikatën në fjalë: Velezi dhe Strumica, Shtipi morri prolongimin për dy muajt nga komisioni verifikues, ndërsa në katër: Bogdanci, Gazi Baba, Prilepi dhe Qyteti i Shkupit, në fazë përfundimtare është procesi i evaluimit.

Programi për certifikim për qarkim të volitshëm afarist në Evropën Juglindore (Business Friendly Certification South East Europe (BFC SEE)) është programi i vetëm rajonal për avancimin e konkurrencës së vetëqeverisjeve lokale që zbatohet në Maqedoni, Kroaci dhe Bosnjë dhe Hercegovinë dhe Serbi. Në seancën e shtatë të këshillit rajonal për BFC SEE, të mbajtur më 30 qershor, 2015 në Rijekë (Kroaci), në të cilën morrën pjesë edhe përfaqësuesit e BNJVL-së, u përmend se për përfshirje në Rrjetin rajonal ka shfaqur edhe Mali i Zi, ndërsa u propozua të ftohen edhe vendet e reja, si Bullgaria, Romania, Sllovakia dhe Sllovenia. U diskutua mbi sigurimin e aktiviteteve të përbashkëta për marketing dhe kontaktet me bankat, investuesit, fondet për investim, promovimi dhe marketingu i komunave të certifikuar në mediat e huaja dhe organizimi i konferencave rajonale. U përmend se në procesin e certifikimit kanë hyrë 38 komuna, ndërsa janë animuar edhe rreth 20 komuna të reja, me ç'rast pritet që informacionet për përfshirje të reja nga thirrja publike në Serbi dhe BH. Nga gjithsej 12 të certifikuar në kuadër të Projektit, të përkrahur nga GIZ (këtu nuk janë përfshirë komunat e certifikuar paraprakisht në Serbi) nëntë janë paraqitur për ricertifikim.

КОМИТЕТОТ НА РЕГИОНЕТЕ НА ЕУ ЈА ИСТАКНА УСПЕШНАТА РАБОТА НА ЗЕЛС

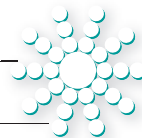
КОМИТЕТИ И РАЈОНЕВЕ ТЌ БЕ-сѐ ТНЕКСОИ ПУНЌН Е СУКСЕШМЕ ТЌ BNJVL-sѐ

На 111-та Пленарна седница на Комитетот на региони на ЕУ (КоР), одржана на 16 и 17 април, 2015 година, усвоено е Мислењето на КоР во однос на Извештајот на Еропската комисија за спроведувањето на Стратегијата за проширување и главните предизвици за периодот 2014-2015 година. Претходно, документот е едногласно усвоен од Комисијата за граѓанство, владеење, институционални и надворешни работи (CIVEX) на КоР, која брои 112 членови – претставници на локални и регионални власти од 28-те земји-членки на ЕУ.

Во текстот на Известителот, Франц Шаусбергер (Австрија, ЕПП), делегат за Регионот Салцбург во КоР, има дел посветен и на Македонија, составен од ставови и препораки за можностите за подобрување на процесот на децентрализација во земјава согласно со европските стандарди, како и поддршка на оние области во кои, во изминатиов период е постигнат успех. Комитетот на регионите на ЕУ ја поздравува работата што ја врши Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија-ЗЕЛС, во претставувањето на локалните власти од земјава. Особено битен момент во текстот е што Пленарното собрание

Нë Seancën plenare të 111-të të Komitetit të rajoneve të BE-së (KR), e mbajtur më 16 dhe 17 prill të vitit 2015, u miratua Mendimi i KR-së në lidhje me Raportin e Komisionit Evropian për zbatimin e Strategjisë për zgjerim dhe sfidat kryesore të periudhës 2014 – 2015. Paraprakisht dokumenti u miratua unanimisht nga Komisioni për qytetari, udhëheqje, punë institucionale dhe të jashtme (CIVEX) të KR-së, i cili numëron 112 anëtarë – përfaqësues të pushteteve lokale dhe rajonale nga 28 vende – anëtare të BE-së.

Në tekstin e Raportuesit, Franc Shausberger (Austri, EPP), delegat për rajonin e Salzburgut në KR, i ka dedikuar një pjesë Maqedonisë që përbëhet nga propozime dhe qëndrime për mundësitë për përmirësim të procesit të decentralizimit në vend konform standardeve evropiane, si edhe përkrahje të atyre fushave që është arritur sukses në periudhën kaluar. Komiteti i rajoneve të BE-së përshëndeti punën që kryen Bashkësia e njëjse të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë – BNJVL, në prezantimin e pushteteve lokale nga vendi. Moment tepër i rëndësishëm

на КоР смета дека има можност за вклучување на Република Македонија во Јадранско – јонската иницијатива ЈЈИ и покрај тоа што ланската иницијатива на ЗЕЛС, поднесена до КоР, за вклучување на нашата земја во ЈЈИ беше ставена во мирување, поради одминатиот процес на официјализирање на оваа регионална групација од осум држави.

Комитетот на регионите на ЕУ (КоР), исто така, ги поддржува напорите на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Комитетот на регионите на Европската унија (ЗКК) во однос на зајакнување на административните капацитети на локално ниво, особено на полето на законодавството од областа на животната средина, образованието, основните права, анти-корупцијата, правата на малцинствата, културните права и децентрализацијата. Ги истакнува и напорите вложени во реформата на јавната администрација, како и намерите да се придонесе кон зајакнување на административниот капацитет на локално ниво, насочен кон децентрализацијата на власта. Во однос на единиците на локалната самоуправа во државава, КоР повикува да се вложат поголеми напори за обезбедување транспарентна дистрибуција на капиталните додатоци на локалните власти.

нë текст është që Kuvendi plenar i KR-së konsideron se ka mundësi për përfshirje të Republikës së Maqedonisë në iniciativën Jono – Adriatike (IJA), krahas asaj që iniciativa e parvjetshme e BNJVL-së, e dërguar në KR, për përfshirjen e vendit tonë në IJA u vendos në pritje për shkak të procesit të kaluar të zyrtarizimit të këtij grupimi rajonal prej tetë shteteve.

Komiteti i rajoneve të BE-së (KR) gjithashtu i përkrah mundimet e Komitetit të përbashkët konsultativ midis Republikës së Maqedonisë dhe Komitetit të rajoneve të Bashkimit Evropian (KPK) në drejtim të përforsimit të kapaciteteve administrative në nivel lokal, kryesisht në fushën e legjislacionit nga lëmia e mjedisit jetësor, arsimit, të drejtat bazë, anti – korrupsion, të drejtat e pakicave, të drejtat kulturore dhe decentralizimi. Gjithashtu i thekson edhe mundimet në reformën e administratës lokale, si edhe synimet që të kontribuohet në përforsimin e kapacitetit administrativ në nivel lokal në drejtim të decentralizimit të pushtetit. Për sa i përket njërive të vetëqeverisjes lokale në shtet, KR bën thirrje që të bëhen përpjekje të mundimshme për sigurimin e distribuimit transparent të dotacioneve kapitale të pushteteve lokale.

ЖАН-ФРАНСОА ИСТАСЕ, НОВ КО-ПРЕТСЕДАВАЧ НА ЗКК ОД СТРАНА НА ЕУ

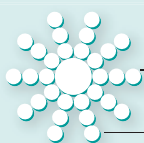

Дванаесеттиот состанок на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Република Македонија и Европската унија, претставуван од Комитетот на регионите (ЗКК), се планира да се одржи во втората половина од октомври, 2015 година, на кој домаќин ќе биде нашата земја.

Делегатскиот список од страна на Република Македонија во ова тело содржи 11 членови и 11 заменик делегати – највисоки претставници на локалните власти. Ист број делегати и нивни заменици се назначени соодветно на страната на ЕУ, односно членови на КоР. Новина е промена во делегатскиот состав на ЕУ, со што нов ко-претседавач е Жан-Франсоа Истасе (Jean -Francois Istasse) (Белгија, ПЕС), претставник на белгискиот регион Валон и член на Бирото на КоР, тело кое ја координира целокупната работа на Комитетот на регионите меѓу две седници на Пленарното собрание.

ZHAN FRANSOA ISTASE, BASHKË - KRYESUES I RI I KPK-së NGA ANA E BE-së

Takimi i dymbëdhjetë i Komitetit të përbashkët konsultativ midis Republikës së Maqedonisë dhe Bashkimit Evropian, i përfaqësuar nga Komiteti i rajoneve (KPK), planifikohet që të mbahet në gjysmën e dytë të muajit tetor të vitit 2015, për të cilin vendi ynë do të jetë nikoqir. Lista e delegatëve nga ana e Republikës së Maqedonisë në këtë trup përmban 11 anëtarë dhe 11 zëvendës – delegatë, përfaqësues më të lartë të pushteteve lokale. Numër i njëjtë delegatësh si edhe zëvendës të tyre janë emëruar përkatësisht në anën e BE-së, kryesisht anëtarë të KR-së. Risi është ndryshimi i përbërjes së delegatëve të BE-së, me ç'rast bashkë – kryesuesi i ri është Jean-Francois Istasse (Belgjikë, PES), përfaqësues i rajonit belgjik Valon dhe anëtar i Byrosë së KR-së, trup i cili koordinon punën e përgjithshme të Komitetit të rajoneve midis dy seancave të kuvendit plenar.

НАД ДЕСЕТИНА ОПШТИНСКИ ЈАВНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА ИМААТ ПРАВО ЗА САМОСТОЕН НАСТАП НА ПАЗАРОТ ЗА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА, ДЕЛ ОД ОПШТИНИТЕ ОД СЛЕДНАТА ГОДИНА

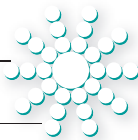
МБИ ДИЈЕТИ НДЕРМАРРЕ КОМУНАЛЕ ПУБЛИКЕ КАНЕ ТЕ ДРЕЈТЕ ПЕР PERFORMANCЕ ТЕ ПАВАРУР НЕ ТРЕГУН Е ЕНЕРГИЈЕ ЕЛЕКТРИКЕ, НЈЕ ПЈЕСЕ ПРЕЈ КОМУНАВЕ НГА ВИТИ И АРДХШЕМ

Повеќе од десет јавни претпријатија основани од општините, меѓу кои Битола, Велес, Куманово, Тетово, Кочани, Прилеп, Гостивар, Охрид – Струга, Градот Скопје и други, се наоѓаат на Листата на квалификувани потрошувачи на електрична енергија, што ја подготвува Операторот на пазарот на електрична енергија (ОПЕЕ) и ја објавува на веб порталот на МЕПСО (<http://www.mepso.com.mk/Vesti.aspx?itemVID=314>). Со тоа, наведените потрошувачи се стекнуваат со правото на самостоен настап на пазарот на електрична енергија, почнувајќи од 1 мај, 2015 година, а во согласност со одредбите од Правилата на пазарот на електрична енергија. Станува збор за квалификувани потрошувачи кои имаат повеќе од 50 вработени и вкупен годишен приход или вкупна актива поголема од 10 милиони евра во денарска противвредност. Потрошувачите од листата, што за прв пат се стекнуваат со право за самостоен настап на пазарот се должни да склучат договор со снабдувач или трговец, најдоцна 60 дена по денот на стекнување на правото за самостојно учество на пазарот.

Се очекува ОПЕЕ до 30 април, 2016 година, како квалификувани потрошувачи на електрична енергија, на оваа листа да стави и поголем број на единици на локалната самоуправа, што ќе ги исполнат утврдените законски услови. Затоа, општините треба да внимаваат на обврската навремено да склучат договор со снабдувач на електрична енергија, најдоцна 30 дена, пред денот на стекнување на својството на квалификуван потрошувач. Снабдувачот, пак, има обврска, најдоцна 90 дена пред денот на кој потрошувачот ќе се стекне со својство ква-

Многу повеќе се дијетелни претпријатија публички ќе бидат основани од општините, меѓу кои Битола, Велес, Куманово, Тетово, Кочани, Прилеп, Гостивар, Охрид – Струга, Градот Скопје и други, се наоѓаат на Листата на квалификувани потрошувачи на електрична енергија, што ја подготвува Операторот на пазарот на електрична енергија (ОПЕЕ) и ја објавува на веб порталот на МЕПСО (<http://www.mepso.com.mk/Vesti.aspx?itemVID=314>). Со тоа, наведените потрошувачи се стекнуваат со правото на самостоен настап на пазарот на електрична енергија, почнувајќи од 1 мај, 2015 година, а во согласност со одредбите од Правилата на пазарот на електрична енергија. Станува збор за квалификувани потрошувачи кои имаат повеќе од 50 вработени и вкупен годишен приход или вкупна актива поголема од 10 милиони евра во денарска противвредност. Потрошувачите од листата, што за прв пат се стекнуваат со право за самостоен настап на пазарот се должни да склучат договор со снабдувач или трговец, најдоцна 60 дена по денот на стекнување на правото за самостојно учество на пазарот.

Многу повеќе се дијетелни претпријатија публички ќе бидат основани од општините, меѓу кои Битола, Велес, Куманово, Тетово, Кочани, Прилеп, Гостивар, Охрид – Струга, Градот Скопје и други, се наоѓаат на Листата на квалификувани потрошувачи на електрична енергија, што ја подготвува Операторот на пазарот на електрична енергија (ОПЕЕ) и ја објавува на веб порталот на МЕПСО (<http://www.mepso.com.mk/Vesti.aspx?itemVID=314>). Со тоа, наведените потрошувачи се стекнуваат со правото на самостоен настап на пазарот на електрична енергија, почнувајќи од 1 мај, 2015 година, а во согласност со одредбите од Правилата на пазарот на електрична енергија. Станува збор за квалификувани потрошувачи кои имаат повеќе од 50 вработени и вкупен годишен приход или вкупна актива поголема од 10 милиони евра во денарска противвредност. Потрошувачите од листата, што за прв пат се стекнуваат со право за самостоен настап на пазарот се должни да склучат договор со снабдувач или трговец, најдоцна 60 дена по денот на стекнување на правото за самостојно учество на пазарот.

лификуван потрошувач, да го информира за можноста за склучување на договор. До 30 јуни, 2020 година, снабдувачите за тарифни потрошувачи ќе ги снабдуваат потрошувачите, кои во согласност со одредбите на Законот за енергетика, ќе го имаат својството на тарифни потрошувачи. Снабдувањето со електрична енергија на тарифните потрошувачи ќе престане да се извршува од 1 јули, 2020 година.

Во измените на Законот за енергетика (Службен весник на РМ. Бр. 151/2014 од 15.10.2014 година) се обезбедува етапна либерализација на пазарот на електрична енергија во земјава, и се утврдени тарифните потрошувачи:

- » мали потрошувачи на електрична енергија, со потрошувачка на електрична енергија во 2015 година, над 1000 MWh, до 30 јуни 2016 година,
- » мали потрошувачи на електрична енергија, со потрошувачка на електрична енергија во 2016 година, над 500 MWh, до 30 јуни, 2017 година,
- » мали потрошувачи на електрична енергија, со потрошувачка на електрична енергија во 2017 година, над 100 MWh, до 30 јуни, 2018 година,
- » мали потрошувачи на електрична енергија, со потрошувачка на електрична енергија во 2018 година, над 25 MWh, до 30 јуни, 2019 година,
- » домаќинства и сите останати мали потрошувачи на електрична енергија до 30 јуни 2020 година.

Освен во Законот за енергетика, со кој се креирана правната рамка за електро - енергетската сфера во Република Македонија, постојат акти кои детално ги уредуваат поставеноста и меѓусебните односи на сите корисници на преносната мрежа и учесници на пазарот на електрична енергија: Мрежни правила и Правила на пазарот на електрична енергија кои, се објавени на веб порталот на МЕРСО (<http://www.mepso.com.mk/Details.aspx?categoryID=4>).

Во согласност со Правилата на пазарот на електрична енергија, Листата на потрошувачи кои можат самостојно да учествуваат на пазарот ја води ОПЕЕ, но врз основа на податоци од Централниот регистар на Република Македонија и најдоцна до 30 април, секоја година, ја објавува на својата веб страница, а потрошувачите имаат право на самостоен настап на пазарот, почнувајќи од следниот ден, во согласност со овие Правила. Потрошувачите од листата, кои се стекнуваат со право за самостоен настап на пазарот, се должни да склучат Договор со снабдувач или трговец, како и да се запишани во Регистарот на учесници на пазарот на електрична енергија. Потрошувачите кои не ги исполниле условите за самостојно учество на пазарот, како и потрошувачите што ги исполнуваат критериумите, но одлучиле да не настапуваат самостојно на пазарот, ќе бидат застапувани на пазарот преку нивните снабдувачи, по цени и тарифи однапред утврдени од Регулаторната комисија за енергетика на РМ. Урнек од Барање за регистрација за учесник на пазарот на електрична енергија, со кое се согласува претпријатието да биде објавено во регистарот на учесници на пазарот на електрична енергија, се наоѓа на веб страницата на МЕРСО (<http://www.mepso.com.mk/Details.aspx?categoryID=108>). На страницата на МЕРСО се наоѓа и урнек на Договор за условите и начинот на учество на пазарот на електрична енергија (<http://www.mepso.com.mk/Details.aspx?categoryID=107>).

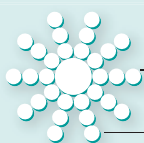
пër mundësinë për lidhjen e marrëveshjes. Deri më 30 qershor të vitit 2020, furnizuesit për konsumatorët tariforë do t'i furnizojnë konsumatorët, të cilët konform dispozitave të Ligjit për energjetikë do të marrin statusin e konsumatorëve tariforë. Furnizimi me energji elektrike të konsumatorëve tariforë do të ndalojë së zbatuari më 1 korrik të vitit 2020.

Në ndryshimet e Ligjit për energjetikë (Gazeta zyrtare e RM-së, nr. 151/2014 nga 15.10.2014) sigurohet liberalizim në etapa në tregun e energjisë elektrike në vend dhe janë përcaktuar konsumatorët tariforë:

- » konsumatorë të vegjël të energjisë elektrike, me konsum të energjisë elektrike në vitin 2015, mbi 1000 MWh, deri më 30 qershor të vitit 2016
- » konsumatorë të vegjël të energjisë elektrike, me konsum të energjisë elektrike në vitin 2016, mbi 500 MWh, deri më 30 qershor të vitit 2017
- » konsumatorë të vegjël të energjisë elektrike, me konsum të energjisë elektrike në vitin 2017, mbi 100 MWh, deri më 30 qershor të vitit 2018
- » konsumatorë të vegjël të energjisë elektrike, me konsum të energjisë elektrike në vitin 2018, mbi 25 MWh, deri më 30 qershor të vitit 2019
- » amvisëri dhe të gjithë konsumatorët e tjerë të vegjël të energjisë elektrike deri më 30 qershor të vitit 2020

Përveç në Ligjin për energjetikë me të cilin krijohet korniza juridike për sferën elektro - energjetike në Republikën e Maqedonisë, ekzistojnë akte të cilat detajisht rregullojnë vendosjen dhe marrëdhëniet e ndërsjella të të gjithë shfrytëzuesve të rrjetit transferues dhe pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike: Rregullat e rrjetit dhe rregullat e tregut të energjisë elektrike, që janë publikuar në ueb portalin e МЕРСО-s (<http://www.mepso.com.mk/Details.aspx?categoryID=4>).

Konform Rregullave të tregut të energjisë elektrike, lista e konsumatorëve që mund të marrin pjesë në mënyrë të pavarur në tregun e udhëhequr nga OTEE, por në bazë të të dhënave nga Regjistri qendror i Republikës së Maqedonisë dhe më së voni deri më 30 prill, çdo vit, shpall në ueb faqen e tij, dhe konsumatorët kanë të drejtë për veprim të pavarur në treg duke filluar nga dita vijuese, konform rregullave në fjalë. Konsumatorët nga lista, të cilët fitojnë të drejtën për pjesëmarrje të pavarur në treg janë të obliguar që të lidhin Marrëveshje me furnizues ose tregtar, si edhe të gjenden në Regjistrin e pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike. Konsumatorët që nuk i kanë plotësuar kushtet për pjesëmarrje të pavarur në treg, si edhe konsumatorët që i plotësojnë kriteret por kanë vendosur të mos marrin pjesë në mënyrë të pavarur në tregun e energjisë elektrike, ata do të përfaqësohen nga furnizuesit e tyre sipas çmimeve dhe tarifave të përcaktuara paraprakisht nga Komisioni rregullues për energjetikë i RM-së. Mostër nga Kërkesa për regjistrim të pjesëmarrësit në tregun e energjisë elektrike me të cilën pajtohet që ndërmarrja të publikohet në Regjistrin e pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike, gjendet në ueb faqen e МЕРСО-s (<http://www.mepso.com.mk/Details.aspx?categoryID=10>). Në ueb faqen e МЕРСО-s gjithashtu gjendet dhe mostër nga Marrëveshja e kushteve dhe mënyrës për pjesëmarrje në tregun e energjisë elektrike (<http://www.mepso.com.mk/Details.aspx?categoryID=107>).

СЕ ПОДГОТВУВА ТЕХНИЧКА СПЕЦИФИКАЦИЈА ЗА „ПАМЕТЕН“ СИСТЕМ ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИ ЗА ОПШТИНСКИ УСЛУГИ

ПЊРГАТИТЕТ SPECIFIKIMI TEKNIK PЊR SISTEMIN „INTELIGJENT“ LIDHUR ME PARAQITJEN E PROBLEMEVE PЊR SHЊRBIMET KOMUNALE

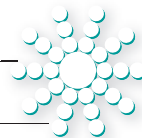

ЗЕЛС избра најповолен понудувач, по објавувањето на тендерот за набавка на експертски услуги за изработка на техничка спецификација на софтверско решение на регионален модел на паметен систем за подобрување на квалитетот на услуги на граѓаните, што треба да го имплементираат локалните власти во три земји од регионот: Македонија, Србија и Црна Гора. Оваа активност беше дел од задачата што ЗЕЛС ја доби со вклучувањето во проектот „Регионален модел за паметен систем за пријавување проблеми за општински услуги“, финансиран од Отворениот регионален фонд за Југоисточна Европа за модернизација на општински услуги (ОРФ ММС). Идејата на проектот е да се развие регионален модел на паметен систем за пријавување проблеми за општински услуги од граѓаните, преку интензивна соработка на Заедниците на локалните самоуправи и Организациите на потрошувачи. Со тоа ќе се обезбеди подобрување на квалитетот на услугите што општините им ги даваат на своите граѓани, иницирање на поголема вклученост на граѓаните во активностите на локалната власт, обезбедување на поголема транспарентност на општината и ефикасно решавање на проблемите на граѓаните. Системот ќе им овозможува на граѓаните, преку својот паметен мобилен телефон, да го фотографираат комуналниот проблем и, директно, преку апликација, да ја информираат општината, но истовремено, да следат што градските власти презеле за негово решавање. Тоа ќе предизвика општините повеќе да се трудат да ги отстранат проблемите, а граѓаните, од друга страна, ќе добијат еден вид поголема сигурност дека проблемот ќе биде решен.

Управниот одбор на проектот, составен од претставници на националните асоцијации од трите земји и организациите на потрошувачи, кон крајот на јуни, го одржа вториот состанок, во Суботица, каде сите партнерски организации дискутираа за работниот концепт за спроведување на регионалниот модел. На состанокот беа презентирани анализите и студиите, изготвени од страна на проектните партнери за тековните процедури во локалните самоуправи, истражување на јавното мнение и мнението на самите даватели на услуги. Во сите три земји направени се длабински анализи на најважните закони кои се однесуваат на испораката на општинските услуги и на Законот за заштита на потро-

БНЈВЛ ка офертуетин мѣ тѣ волитшѣм, пас шпаллес сѣ tenderit пѣr furnizimin e shѣrbimeve експерте нѣ lidhje me пѣrpilimin e specifikimit teknik пѣr zgjidhjen softuerike тѣ modelit rajonal тѣ sistemit „inteligjent“ пѣr пѣrmirѣsimin e cilѣsisѣ sѣ shѣrbimeve тѣ qytetarѣve, qѣ duhet тѣ implementohet nga pushtetet lokale нѣ tre vende nga rajoni: Maqedoni, Serbi dhe Mal тѣ Zi. Ky aktivitetet ѣштѣ pjesѣ пѣrbѣrѣse e detyrѣs sѣ BNJVL-sѣ, e fituar pas пѣrfshirjes нѣ Projektin „Modeli rajonal пѣr sistem „inteligjent“ пѣr paraqitjen e problemeve нѣ shѣrbimet komunale“, i financuar nga Fondi i hapur rajonal пѣr Evropѣn Juglindore пѣr modernizimin e shѣrbimeve komunale (ORF MMS). Ideja e projektit ѣштѣ zhvillimi i modelit rajonal тѣ sistemit „inteligjent“ пѣr paraqitjen e problemeve тѣ shѣrbimeve komunale nga qytetarѣt нѣпѣrmjet bashkѣpunimit intensiv тѣ bashkѣsive тѣ vetѣqeverisjeve lokale dhe Organizatave тѣ konsumatorѣve. Me kѣтѣ do тѣ sigurohet пѣrmirѣsim i cilѣsisѣ sѣ shѣrbimeve, qѣ komunat ua ofrojnѣ qytetarѣve тѣ tyre, inicimi i пѣrfshirjes мѣ тѣ madhe тѣ qytetarѣve нѣ aktivitetet e pushtetit lokal, sigurimi i transparencѣs мѣ тѣ madhe тѣ komunѣs dhe zgjidhje efikase тѣ problemeve тѣ qytetarѣve. Sistemi do tu mundѣsojѣ qytetarѣve qѣ нѣпѣrmjet celularit тѣ tyre „inteligjent“ t'a fotografuojnѣ problemin komunal dhe drejtpѣrdrejtѣ нѣпѣrmjet aplikacionit тѣ informojnѣ komunѣn, por нѣјkohѣsisht тѣ ndjekin se qfarѣ kanѣ ndѣrmarrѣ pushtetet qytetare пѣr zgjidhjen e kѣtij problemi. Kjo do тѣ shkaktojѣ qѣ komunat тѣ mundohen мѣ shumѣ пѣr tejkalimin e problemeve dhe qytetarѣt nga ana tjetѣr do тѣ fitojnѣ нѣј lloj sigurie мѣ тѣ madhe se problemi do тѣ zgjidhet.

Bordi drejtues i projektit, i пѣrbѣrѣ prej пѣrfaqѣsuesve тѣ asociacioneve nationale nga tre vendet dhe organizatat e konsumatorѣve, нѣ fundin e muajit qershor, mbajti takimin e dytѣ, нѣ Suboticѣ, ku тѣ gjitha organizatat partnere diskutuan пѣr konceptin e punѣs rreth zbatimit тѣ modelit rajonal. Нѣ takim u prezantuan analizat dhe studimet тѣ пѣrgatitura nga ana e partnerѣve тѣ projektit rreth procedurave aktuale нѣ vetѣqeverisjet lokale, hulumtimi i mendimit publik dhe mendimi i vetѣ dhѣnѣsve тѣ shѣrbimeve. Нѣ тѣ tre vendet janѣ kryer analiza тѣ thella тѣ ligjeve мѣ тѣ rѣndѣsishme qѣ i dedikohen ofrimit тѣ shѣrbimeve komunale dhe тѣ ligjit пѣr mbrojtjen e

шувачите. Беше посочено дека постојат одредени разлики во законодавството на трите земји, но тоа не претставува поголема пречка за имплементација на еден ваков систем. Истражувањата покажале дека постои заинтересираност и желба од страна на граѓаните, локалните самоуправи и организациите на потрошувачи системот да се стави во функција на ниво на регион.

Партнерски организации и здруженија кои се вклучени во реализација на проектот се: од Македонија- ЗЕЛС, Организацијата на потрошувачите на Македонија и Здружението за одржлив развој „Милиеуконтакт Македонија“; од Србија- Националната организација на потрошувачи на Србија, Националната алијанса за локален економски развој на Србија – НАЛЕД; од Црна Гора- Заедницата на општини, Организацијата на потрошувачи на Црна Гора (ЦЕЗАП). По завршувањето на оваа подготвителна фаза, која се состои од анализи во функција на креирање оптимално софтверско решение, се очекува проектот да има и втора фаза, за фактичка имплементација на проектот, со поврзување на сите јавни субјекти и релевантните организации, како Организацијата на потрошувачи на Република Македонија.

конsumatorëve. U theksua se ekzistojnë ndryshime të caktuara në legjislacionin e tre vendeve, pro kjo nuk paraqet ndonjë pengesë të madhe për implementimin e një sistemi të këtillë. Hulumtimet kanë treguar se ekziston interes dhe dëshirë nga ana e qytetarëve, vetëqeverisjeve lokale dhe organizatave të konsumatorëve që sistemi të futet në funksion në nivel të rajonit.

Organizatata partnere dhe shoqatat e përfshira në realizimin e projektit janë këto: nga Maqedonia janë BNJVL, Organizata e konsumatorëve të Maqedonisë dhe Shoqata për zhvillim të qëndrueshëm „Milieucontact Maqedoni; nga Serbia janë Organizata kombëtare e konsumatorëve të Serbisë dhe Aleanca kombëtare për zhvillim ekonomik lokal e Serbisë - NALED; nga Mali i Zi janë Bashkësia e komunave dhe Organizata e konsumatorëve të Malit të Zi (CEZAP). Pas përfundimit të kësaj faze përgatitore, e cila përbëhet nga analiza në funksion të krijimit të zgjidhjes optimale softuerike, pritet që projektet të ketë edhe fazë të dytë për implementimin faktik të projektit me lidhjen e të gjitha subjekteve publike dhe organizatat relevante si Organizata e konsumatorëve të Republikës së Maqedonisë.

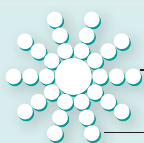
ОПШТИНИТЕ СЕ ЗАПОЗНАА СО МЕРКАТА - ИНВЕСТИЦИИ ВО РУРАЛНАТА ЈАВНА ИНФРАСТРУКТУРА ОД ПРОГРАМАТА ИПАРД 2

КОМУНАТ У ИНФОРМУАН МЕ МАСЕН - ИНВЕСТИМЕ НЌ ИНФРАСТРУКТУРЕН РУРАЛЕ ПУБЛИКЕ НГА ПРОГРАМИ ИПАРД 2

Со Програмата ИПАРД 2, 2014-2020 година, за прв пат ќе започне имплементација на мерката 301- Инвестиции во руралната јавна инфраструктура, мерка која е директно насочена кон развојот и поддршката на руралните средини. Воведувањето на оваа мерка е значајно, бидејќи таа е наменета за подобрување на условите за живот во руралните средини, за создавање на поволна средина за економски развој и отворање на работни места, за коригирање на регионалните диспаритети и за придонес во процесот на намалување на емиграцијата од руралните области. Вкупниот буџет на програмата изнесува 12.133.333 евра од кои 9.100.000 евра се средства од ЕУ а другото, национално кофинансирање. Крајните корисници кои можат да се пријават и да имаат поддршка во рамките на оваа мерка се општините до 10.000 жители, јавните претпријатија за стопанисување со шуми и јавните претпријатија за стопанисување со пасишта. Прифатливи инвестиции се: снабдување со енергија и енергетска ефикасност, управување со води, управување со отпад, обновување на селата, патиштата, услуги во заедницата. Прифатливи трошоци се: набавка на градежни материјали и елементи за изградба или реконструкција на објекти или инфраструктура, набавка на машинерија, машини и опрема, набавка на повеќегодишни насади, компјутерски софтвер со софтверска лиценца, инсталација на опрема, изградба/реконструкција, садење, хортикултурни услуги, општи трошоци, трошоци за специфични информации и активности за публицитет. Секој проект мора да ги исполнува минималните национални стандарди за заштита на животната средина, градежните активности, енергија и култура од

Me Programin IPARD 2, 2014 – 2015, për herë të parë do të fillojë implementimi i masës 301 – Investime në infrastrukturën rurale publike, masë e cila drejtpërdrejtë i dedikohet zhvillimit dhe përkrahjes së mjedisve rurale. Vendosi e kësaj mase ka rëndësi të madhe sepse i dedikohet përmirësimit të kushteve për jetesë në mjediset rurale, për krijimin e mjedisit të volitshëm për zhvillim ekonomik dhe hapja e vendeve të punës, për korrigjimin e dispariteteve rajonale dhe për të kontribuar në procesin e zvogëlimit të emigrimit në zonat rurale. Buxheti i përgjithshëm i programit përmban 12.133.333 euro nga të cilat 9.100.000 euro për mjete nga BE kurse të tjerat kofinancim kombëtar. Shfrytëzuesit përfundimtarë që mund të paraqiten dhe të kenë përkrahje në kuadrin e kësaj mase janë komunat deri në 10.000 banorë, ndërmarrjet publike për ekonomizim me pyjet dhe ndërmarrjet publike për ekonomizim me rrugët. Investime të pranishme janë: furnizimi me energji dhe

значење за проектот, пред да го достави финалното барање за исплата до ИПАРД Агенцијата.

Имено, Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, заедно со Агенцијата за земјоделски пазари и рурален развој од Словенија го спроведуваат проектот „Твининг лајт“ за поддршка на ИПАРД Агенцијата за подготовка за акредитација на мерката: Инвестиции во руралната инфраструктура. Целта на овој проект е да го зајакне капацитетот на Агенцијата, во согласност со европските и националните барања за спроведување на оваа мерка и да ги подготви сите документи, неопходни за добивање на акредитација за користење на средствата. Твининг проектот веќе е во завршна фаза. Подготвени се процедури и други правни акти (Уредба, меморандуми за соработка) неопходни за акредитација на мерката. Извршена е обука на вработените од АФПЗ-РР а, во периодот од 29 јуни до 2 јули, 2015 година, во Скопје, Штип, Гевгелија и Кичево беа организирани четири работилници на кои беа поканети претставници од општините. Присуствуваа 106 вработени од 50 општини кои се запознаа со критериумите за спроведување на мерката за инвестиции во руралната инфраструктура, постапката пред Агенцијата, основните критериуми за јавни набавки согласно со ПРАГ и со искуството на земјите-членки на ЕУ во спроведувањето на оваа мерка. На 22 јули, 2015 година, во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, повторно беа поканети претставници од општините, при што присуствуваа 18 градоначалници и 62 претставници од општинската администрација кои ги слушнаа искуствата што ги презентираа градоначалникот на општина Подчетртек од Словенија – Петер Мисија, директорот на администрацијата на општина Блед – Матијаз Берчон и Брина Кориншек од Министерството за земјоделство, шумарство и храна на Република Словенија. Исто така, претставници од АФПЗРР и МЗШВ ја презентираа мерката Инвестиции во руралната инфраструктура и постапката пред Агенцијата.

Беа отворени интересни дискусии за спроведувањето на мерката и потребата од поедноставување на истата. Главниот проблем, кој беше изразен од страна на вработените од општините, е недостаток на знаење и искуство за спроведување на јавни набавки согласно со ПРАГ. За таа цел, во рамките на проектот се изготвени „Инструкции за пополнување на обрасците за јавни набавки согласно со ПРАГ правилата“. Изготвен е и „Водич за корисници“, а во рамките на Делегацијата на ЕУ ќе биде отворен „Помошен пулт“, во кој ангажирани експерти, со средства од ЕУ, ќе дадат помош на општините во подготовка на тендерските досиеја согласно со ПРАГ.

ефикаситет енергетик, менaxими i ујераве, менaxими i мбетуринаве, rinovimi i fshatrave, rrugëve, shërbimeve në bashkësi. Shpenzime të pranishme janë: furnizimi me materiale ndërtimore dhe elemente për ndërtim ose rikonstruksion të objekteve ose infrastrukturës, furnizimi i makinerisë, makineri dhe pajisje, furnizimi i plantacione shumëvjeçare, softuer kompjuterik me licencë softuerike, instalimi i pajisjes, ndërtimi/rekonstruksioni, mbjellja, shërbime hortikulture, shpenzime të përgjithshme, shpenzime për informata specifike dhe aktivitete për publicitet. Secili projekt duhet t'i përmbushë standardet minimale kombëtare për mbrojtjen e mjedisit jetësor, aktivitete ndërtimore, energji dhe kulturë nga njohuria për projektin, para se t'a dërgojë kërkesën përfundimtare për pagesë në Agjencinë IPARD.

Emërisht, Agjencia për përkrahje financiare të bujqësisë dhe zhvillimit rural së bashku me Agjencinë për tregun bujqësor dhe zhvillimin rural nga Sllovenia zbatojnë projektin „Twining light“ për përkrahjen e IPARD Agjencisë për përgatitjen e akreditimit të masës Investime në infrastrukturën rurale. Qëllimi i këtij projekti është përforcimi i kapacitetit të agjencisë konform kërkesave kombëtare dhe evropiane për zbatimin e kësaj mase dhe t'i përgatisë të gjitha dokumentet e dobishme për fitimin e akreditimit për shfrytëzim të mjeteve. Twining projektin tashmë gjendet në fazën e tij përfundimtare. Janë përgatitur edhe procedura si edhe akte juridike të tjera (Rregullim, memorandum për bashkëpunim) të nevojshme për akreditimin e masës. Është realizuar trajnim i të punësuarve nga APFBZHR kurse në periudhën 29 qershor deri më 2 korrik 2015, në Shkup, Shtip, Gjevgjeli dhe Kërçovë janë organizuar katër punëtori në të cilët ishin ftuar përfaqësues të komunave. Morrën pjesë 106 të punësuar nga 50 komuna që u njohën me kriteret për zbatimin e masës për Investime në infrastrukturën rurale, procedura para Agjencisë, kriteret kryesore për furnizime publike konform PRAG dhe me përvojën e vendeve anëtare në BE në zbatimin e kësaj mase. Më 22 korrik të vitit 2015 në Ministrinë e bujqësisë, pylltarisë dhe ekonomizimit të ujërave, përsëri ishin të ftuar përfaqësuesit e komunave, me ç'rast morrën pjesë 18 kryetarë dhe 62 përfaqësues nga administrata komunale të cilët i dëgjonin përvojat që i prezantuan kryetari i komunës së Podçetrtek nga Sllovenia – Peter Misija, drejtori i administratës së komunës Bled – Matijazh Berçon dhe Brina Korinshek nga Ministria e bujqësisë, pylltarisë dhe ushqimit të Republikës së Sllovenisë. Gjithashtu përfaqësues nga APFBZHR dhe MBPEU prezantuan masën Investime në infrastrukturën rurale dhe procedura e Agjencisë.

U hapën diskutime interesante për zbatimin e masës dhe nevojës për lehtësimin e të njëjtës. Problemi kryesor i shprehur nga ana e të punësuarve të komunave është mungesa e njohurive dhe përvojave për zbatimin e furnizimeve publike konform PRAG. Për këtë qëllim në kuadrin e projektit janë përgatitur „Instruksione për plotësimin e formularëve për furnizime publike konform rregullave PRAG“. U përpilua edhe „Udhëzuesi për shfrytëzues“ dhe në kuadrin e Delegacionit të BE-së do të jetë i hapur „Pulti ndihmës“, në të cilin ekspertë të angazhuar, me mjetet nga BE, do t'iu japin ndihmë komunave në përgatitjen e dosjeve të tenderit konform PRAG.

КИНЕСКАТА АСОЦИЈАЦИЈА НА ЛОКАЛНИ ВЛАСТИ ЗАИНТЕРЕСИРАНА ЗА СОРАБОТКА СО ЗЕЛС

ASOCIACIONI KINEZ I PUSHTETEVE LOKALE I INTERESUAR PËR BASHKËPUNIM ME BNJVL

Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, на 16 јули, 2015 година, во административната зграда на Заедницата ја прими четиричлената кинеска делегација, предводена од заменик претседателот Хие Јуан на Асоцијацијата на кинескиот народ за пријателство со странски земји (CPAFFC) и Кинеската асоцијација на интернационални збратимени градови (CIFCA). На состанокот присуствуваа и извршните директори на двете асоцијации: Душица Перишиќ и Кинг Боминг, како и Келменд Зајази, извршен директор на Мрежата на асоцијациите на локални власти на земјите од Југоисточна Европа (НАЛАС). Имено, оваа посета беше реализирана, во рамките на иницијативата на НАЛАС за воспоставување на поблиска соработка меѓу нејзините членки со кинеската асоцијација. По посетата на извршната канцеларија на НАЛАС во Скопје, претставниците од кинеската асоцијација изразиле желба за средба со претставници од ЗЕЛС.

Трајановски и Хуан ги претставија структурите на своите асоцијации и правците на нивното дејствување, а дискутираа и за воспоставување на можните форми за меѓусебна соработка и обезбедување на размена на искуства меѓу македонските и кинеските општини. Трајановски посочи дека соработката на централните власти, меѓу Македонија и Кина е на високо ниво, а веќе неколку единици на локални власти од нашата земја се збратимени со кинески општини, меѓу кои е и збратимувањето меѓу градот Скопје и Нан Чанг.

– „Имајќи ја во предвид големината на вашата земја и на општините, според територија и според број на жители, навистина сме задоволни што покренавте иницијатива за соработка со нашата асоцијација и македонски-

Крыетари и BNJVL-сѐ, Коце Трајановски, мѐ 16 коррик, 2015, нѐ нѐртесѐн administrative тѐ Bashкѐsisѐ mirѐpriti delegacionin e Kinѐs, prej katѐr anѐtarѐve i udhѐhequr nga Hie Juan, zѐvendѐs – kryetar i Asociacionit тѐ popullit kinez pѐr miqѐsi me vende тѐ huaja (CPAFFC) dhe Asociacioni i Kinѐs pѐr qytete ndѐrkombѐtarѐ тѐ vѐllazѐruara (CIFCA). Nѐ takimin nѐ fjalѐ morrѐn pjesѐ edhe drejtorѐt ekzekutivѐ тѐ dy asociacioneve: Dushica Perishiq dhe King Boming, si edhe Kelmend Zajazi, drejtor ekzekutiv i Rrjetit тѐ asociacioneve тѐ pushteteve lokale тѐ vendeve тѐ Evropѐs Juglindore (NALAS). Emѐrisht, ky takim u realizua nѐ kuadrin e iniciativѐs sѐ NALAS-it pѐr zhvillimin e bashkѐpunimit mѐ тѐ ngushtѐ ndѐrmjet anѐtareve тѐ tij me asociacionin e Kinѐs. Pas vizitimit тѐ zyrѐs ekzekutive тѐ NALAS-it, nѐ Shkup, pѐrfaqѐsuesit e asociacionit тѐ Kinѐs shprehѐn dѐshirѐ qѐ тѐ organizohet takim me pѐrfaqѐsues тѐ BNJVL-sѐ.

Трајановски dhe Huan i prezantuan strukturat e asociacioneve тѐ tyre dhe drejtimet pѐr veprimin e tyre, si edhe diskutuan pѐr vendosjen e formave тѐ mundshme pѐr bashkѐpunim тѐ ndѐrsjellѐ dhe sigurim тѐ shkѐmbimit тѐ pѐrvojave midis komunave maqedonase dhe ato тѐ Kinѐs. Трајановски theksoi se bashkѐpunimi i pushteteve qendrore, midis Maqedonisѐ dhe Kinѐs ѐshtѐ nѐ nivel тѐ lartѐ dhe tashmѐ disa njѐsi тѐ vetѐqeverisjes lokale тѐ vendit tonѐ janѐ vѐllazѐruar me komuna kineze, mes cilave mund тѐ pѐrmendet edhe vѐllazѐrimi i qytetit тѐ Shkupit me qytetin Nan Чанг.

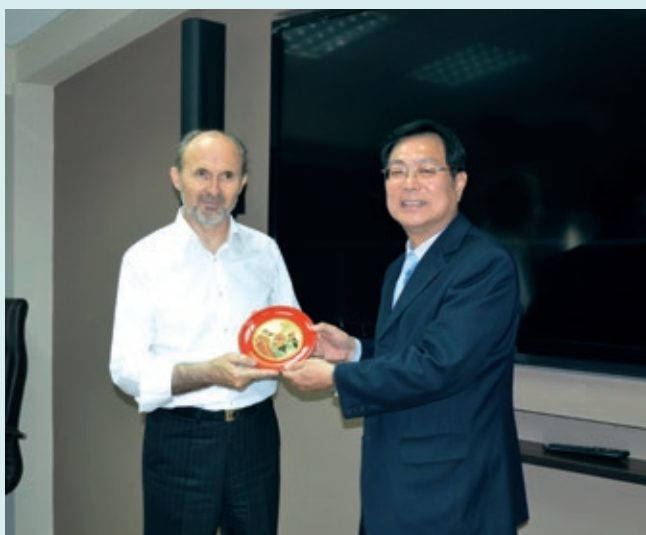
– „Duke e pasur parasysh madhѐsinѐ e vendit, si edhe тѐ komunave tuaja, sipas territorit dhe numrit тѐ banorѐve, me тѐ vѐrtetѐ jemi тѐ кѐnaqur qѐ keni shprehur iniciativѐ pѐr bashkѐpunim me asociacionin tonѐ dhe komunat

те општини. ЗЕЛС е една од поуспешните здруженија на општини во Југоисточна Европа и е членка на НАЛАС. Ние црпеме искуства од европските земји, но истовремено нудиме наши добри практики, особено од областа на електронските услуги, за кои се заинтересирани неколку земји од регионот. Основната улога на ЗЕЛС е да лобира пред централната власт за развивање на децентрализацијата и обезбедување на покралитетни законски решенија за спроведување на префрлените надлежности. Преку ЗЕЛС тренинг центарот вршме континуирани обуки за општинската администрација, со цел зајакнување на нивните капацитети во испораката на услугите кон граѓаните. Особено сме насочени кон поддршка на општините за обезбедување на електронски услуги, а ЗЕЛС и градот Скопје имаат заедничка канцеларија во Брисел, срцето на Европската унија. Сето тоа можеме да го споделиме со општините и градовите во Народна Република Кина, од каде, пак, можеме да учиме за интензивното развивање на локалната економија“, рече Трајановски, а потоа дискутираше за начините на воспоставување на идната соработка.

Во кинеската Асоцијација, членуваат сите региони и општини во Кина чиј број е над 2.000. Членството е на доброволна основа. Таа ги претставува интересите на сите локални власти пред централната власт, но најизразени се активностите за развивање на соработката на општините на меѓународно ниво, на речиси сите континенти, а особено со Европа. Една од формите на воспоставување на интернационалната соработка е збратимувањето меѓу градовите (sisters' relationships), кое овозможува размена на искуства и на идеи меѓу луѓето од локалната власт. Досега имаат воспоставено соработка со 160 земји и 400 меѓународни организации. Тие истакнаа дека имаат подготвено многу програми кои во следниот период сакаат да ги промовираат во Југоисточна Европа. Во рамките на овие активности, кинеската Асоцијација, во ноември следната година, во Шангај, ќе организира меѓународна конференцијата на која ќе присуствуваат околу 400 градоначалници од Кина. По тој повод, претставниците на кинеската делегација го поканија раководството на ЗЕЛС, како и заинтересираните градоначалници, заедно со претставници од локалните бизниси, да присуствуваат на овој настан, кој ќе претставува вистинско место за воспоставување на соработка и можни збратимувања меѓу локалните власти од Кина и од Македонија.

македонase. BNJVL është një ndër bashkësitë më të suksesshme të komunave në Evropën Juglindore dhe është anëtare e NALAS-it. Ne thithim përvoja nga vendet evropiane, por njëkohësisht ofrojmë edhe praktika të mira, posaçërisht në fushën e shërbimeve elektronike, për të cilat interesohen disa vende nga rajoni. Roli kryesor i BNJVL-së është lobimi para pushtetit qendror për zhvillimin e decentralizimit dhe sigurimin e zgjidhjeve më kualitative ligjore për zbatimin e kompetencave të transferuara. Nëpërmjet Qendrës së trajnimeve të BNJVL-së zhvillojmë trajnime të vazhdueshme për administratën komunale me qëllim përforcimi i kapaciteteve të tyre në dhënien e shërbimeve drejt qytetarëve. Në veçanti jemi të përkushtuar në përkrahjen e komunave për sigurimin e shërbimeve elektronike, kurse si BNJVL me Qytetin e Shkupit posedojmë zyrë në Bruksel, zemra e Bashkimit Evropian. E gjitha kjo mund të ndahet me komunat dhe qytetet e Republikës popullore të Kinës, nga e cila mund të mësojmë për zhvillim intensiv të ekonomisë lokale”, potencoi Trajanovski, me ç’rast shprehu interes për mënyrat e vendosjes së bashkëpunimit të ardhshëm.

Në asociacionin e Kinës marrin pjesë të gjitha rajonet dhe komunat e Kinës, numri i të cilave është mbi 2.000. Anëtarësimi është në bazë vullnetare. Ai përfaqëson interesat e të gjitha pushteteve lokale para pushtetit qendror, por më të dukshme janë aktivitetet për zhvillimin e bashkëpunimit me komunat në nivel ndërkombëtar, pothuajse në të gjitha kontinentet dhe veçanërisht në Evropë. Njëra nga format e zhvillimit të bashkëpunimit ndërkombëtar është vëllazërimi i qyteteve (sisters relationships), i cili mundëson shkëmbimin e përvojave dhe të ideve midis njerëzve të pushtetit lokal. Deri tani zhvillohet bashkëpunim me 160 vende dhe 400 organizata ndërkombëtare. Ata theksuan se kanë përgatitur shumë programe të cilat në periudhën që vjen dëshirojnë t'i promovojnë në Evropën Juglindore. Në kuadër të këtyre aktiviteteve Asociacioni i Kinës, në nëntorin e vitit të ardhshëm, në Shangai do të organizojë konferencë ndërkombëtare, në të cilën do të marrin pjesë rreth 400 kryetarë nga Kina. Me këtë rast, përfaqësuesit e delegacionit të Kinës e ftuan kryesinë e BNJVL-së, si edhe kryetarët e interesuar, së bashku me përfaqësues të bizneseve lokale të marrin pjesë në këtë eveniment, i cili do të përfaqësojë vend real për zhvillimin e bashkëpunimit dhe vëllazërimi të mundshme midis pushteteve lokale nga Kina dhe Maqedonia.

АНАЛИЗА ЗА РЕВИДИРАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА НА ДАНОЧНИТЕ ПРИЈАВИ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ДАНОЦИТЕ НА ИМОТ

ANALIZË PËR REVIDIMIN E RREGULLORES PËR PËRMBAJTJEN E FLETËPARAQITJEVE TATIMORE PËR PËRCAKTIMIN E TATIMEVE MBI PRONËN

Управниот орган на Мрежата на финансиски работници на 7 јули, 2015 година, во просториите на ЗЕЛС, одржа работна средба, на која се разгледуваа и утврдуваа предлог - измени и дополнувањата на Правилникот за содржината на даночните пријави за утврдување на даноците на имот. Со овој правилник се пропишува содржината на даночните пријави за утврдување на данокот на имот, данокот на промет на недвижности и данокот на наследство и подарок. За потребата од измени во овој Правилник, членовите на мрежата на финансиски работници, укажуваа уште минатата година, во април, кога работеа на утврдувањето на предлозите за подготвување на нов Закон за даноците на имот. Целта на оваа средба беше да се поедностави постапката и содржината на даночните пријави, а особено општините да бидат подготвени во изнесувањето на своите предлози и мислења за формата и содржината на образецот на даночната пријава, што треба да се ревидираат по прифаќањето на Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за даноците на имот. Предлог-законот го подготви Министерството за финансии, по усвојувањето на Информацијата од Агенција за катастар на недвижности за заеднички утврдени предлог - мерки за подобрување на рејтингот на Република Македонија во однос на индикаторот „регистрање на имот“, од извештајот Doing business 2015 година, на Светската банка, според кој Република Македонија е рангирана на 74-то место.

Членовите на Управниот орган на Мрежата на состанокот, како и други поканети претставници од одделенијата за администрирање со даноците на општините, предложија конкретни ревидирања на овој акт и, исто така, посочија на потребата за додавање на нова даночна пријава за данок на промет на недвижности ДИ-ПН/ПП, која ќе биде во функција на утврдување и наплата на данок на промет на недвижности, врз основа на склучен договор за купопродажба на недвижен имот, во посебна постапка, што се предвидува со предлозите за измени и дополнувања на Законот за даноци на имот. Со изготвувањето на посебна пријава ќе се овозможи полесна евиденција на даночните пријави, при промет на недвижности, каде на барање на обврзникот, процената ја врши овластен проценител. Присутните се договорија да организираат средби и за измена и дополнување и на останатите подзаконски акти, кои би произлегле по усвојувањето на предложените законски измени.

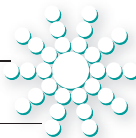
Bordi drejtues i Rrjetit të punonjësve financiarë më 7 korrik të vitit 2015, në hapësirat e BNJVL-së mbajti takim punues, në të cilin u shqyrtuan dhe përcaktuan propozim – ndryshimet e Rregullores për përmbajtjen e fletëparaqitjeve tatimore për përcaktimin e tatimeve mbi pronën. Me këtë Rregullore përcaktohet përmbajtja e fletëparaqitjeve tatimore për përcaktimin e tatimit të pronës, tatimit mbi fitimin nga patundshmëritë dhe tatimi mbi trashëgiminë dhe dhuratën. Anëtarët e rrjetit të punonjësve financiarë shprehën nevojë për ndryshim të kësaj Rregulloreje, që në prillin e vitit të kaluar, kur punuan për përcaktimin e propozimeve rreth përgatitjes së Ligjit të ri të tatimeve mbi pronën. Qëllimi i këtij takimi ishte lehtësimi i procedurës dhe përmbajtja e fletëparaqitjeve tatimore, kryesisht komunat të jenë të gatshme në shprehjen e propozimeve dhe mendimeve të tyre për formën dhe përmbajtjen e formularit të fletëparaqitjes tatimore, që duhet të revidohen pas aprovimit të Propozim – Ligjit për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për tatimet mbi pronën. Propozim – Ligji u përgatit nga Ministria e financave, pas miratimit të Informacionit nga Agjencia e kadastrës së patundshmërive, të propozim masave të përcaktuara bashkërisht në lidhje me përmirësimin e reitingut të Republikës së Maqedonisë në lidhje me indikatorin „regjistrimi i pronës“, nga raporti i Doing business viti 2015, nga Banka Botërore, sipas së cilit Republika e Maqedonisë renditet në vendin e 74-t.

Anëtarët e Organit drejtues të rrjetit, si edhe përfaqësues të tjerë të ftuar nga departamentet për administrim të tatimeve të komunave, në takim propozuan revidime konkrete të këtij akti dhe gjithashtu theksuan nevojën për shtimin e kësaj fletëparaqitjeve tatimore të re për tatimin mbi fitimin nga patundshmëritë TP – FP/PV, e cila do të jetë në funksion të përcaktimit dhe arkëtimit të tatimit mbi fitimin nga patundshmëritë, në bazë të marrëveshjes së lidhur për shitblerjen e pronës së patundshme, në procedurë të veçantë, që parashikohet me propozimet për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për tatimet mbi pronën. Me përgatitjen e fletëparaqitjes së veçantë do të mundësohet evidencë më të lehtë në fletëparaqitjet tatimore gjatë fitimit mbi patundshmëritë, ku në kërkesë të tatimpaguesit, vlerësimi zbatohet nga vlerësues i autorizuar. Të pranishmit ranë dakord që të organizojnë takim edhe për ndryshim dhe plotësim të akteve të tjera nënligjore, të cilat mund të rezultojnë nga miratimi i ndryshimeve ligjore të propozuara.

Министерството за финансии, во Предлог- законот за изменување и дополнување на Законот за даноците на имот, предвидува воспоставување на нова, посебна постапка (скратена постапка) за утврдување на данок на промет на недвижности, која би се спроведувала на барање на обврзникот, кај надлежен нотар, врз основа на поднесена даночна пријава. Оваа процедура дополнително се наплатува и не е задолжителна, трае пет дена и со истата би се овозможило постапката за регистрирање на имот да се врши во два чекора, наместо во досегашните седум. За спроведување на оваа постапка се предлага нотарот да ги обезбедува сите потребни документи и листа на проценители, според која обврзникот на данокот на промет на недвижности во оваа постапка ќе избере проценител, кој ќе ја изврши процената на пазарната вредност на недвижноста, која е предмет на купопродажен договор, според која се изготвува аконтативна пресметка за утврдениот данокот на промет на недвижноста. Нотарот, покрај податоците обезбедени од избраниот проценител, ја комплетира целокупната документацијата за понатамошниот тек на постапката и истата ја прибавува по електронски пат. Врз основа на даночната пријава, изготвената проценка и аконтативната пресметка, даночниот обврзник врши уплатата на данокот на промет на недвижноста на посебна депозитна сметка, отворена кај нотар. Веднаш по уплатата, нотарот врши префрлање на уплатениот износ на данок на промет на недвижности на сметката на соодветната единица на локалната самоуправа. Нотарот врши солемнизација на договорот за купопродажба на недвижноста и на истиот става клаузула дека е платен аконтативниот износ на пресметаниот данокот на промет на недвижноста. Целокупната документација од постапката, нотарот ја доставува до Агенцијата за катастар на недвижности на Република Македонија по електронски пат. По спроведување на правото на сопственост на недвижноста во катастарските книги, Агенцијата за катастар на недвижности целокупната документација ја доставува до соодветната единица на локалната самоуправа по електронски пат. Единицата на локалната самоуправа е должна да изврши проверка за пресметаниот износ на платениот данок на промет на недвижноста и за истото донесува даночно решение. Доколку општинската администрација смета дека пазарната вредност на недвижноста и износот на данокот на промет не се правилно пресметани од страна на овластениот проценител, може да поднесе барање за ревизија на процената до Комисијата за ревизија на проценка во Комората за проценители. Пресметаниот данок на промет на недвижности, утврден во даночното решение, донесено од страна на општинската администрација, треба да го плати даночниот обврзник. Во случај кога општинската администрација, не може го наплати износот, тогаш наплатата ќе се обезбеди од износот за уплатеното зголемено осигурување од страна на проценувачот за одговорност од штета која може да ја причини при вршењето на процената. Пропишувањето на целокупната скратена постапка за утврдување и наплата на промет на недвижности навлегува во надлежности уредени со други закони, за кои се подготвуваат соодветни измени.

Ministria e financave, pas Propozim – Ligjit për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për tatimet mbi pronën, ka paraparë vendosjen e procedurës së re dhe të veçantë (procedurë e shkurtuar) për përcaktimin e tatimit mbi fitimin nga patundshmëritë, e cila mund të realizohet në kërkesë të tatimpaguesit, në noter të autorizuar, në bazë të fletëparaqitjes tatimore të parashtruar. Kjo procedurë arkëtohet plotësisht dhe nuk është e detyruar, zgjat pesë ditë dhe me të njëjtën mundësohet që procedura e regjistrimit të pronës të zbatohet në dy hapa, në vend të shtatë hapave deri tani. Për zbatimin e kësaj procedure propozohet që noteri t'i sigurojë të gjitha dokumentet e duhura si dhe listën e vlerësuesve sipas së cilës tatimpaguesi i tatimit mbi fitimin nga patundshmëritë, në këtë procedurë do të zgjedhë një vlerësues, i cili do të zbatojë vlerësimin e vlerës tregtare të patundshmërisë, e cila është lëndë e marrëveshjes së shitblerjes, sipas së cilës përgatitet llogaritja akontative për tatimin mbi fitimin të përcaktuar nga patundshmëritë. Notari, krahas të dhënave të siguruar nga vlerësuesi i zgjedhur e kompletton dokumentacionin e përgjithshëm për rrjedhën e mëtejshme të procedurës dhe të njëjtin e përmblendh në mënyrë elektronike. Në bazë të fletëparaqitjes tatimore, vlerësimit të përgatitur dhe vlerësimit akontativ, tatimpaguesi realizon pagimin e tatimit mbi fitimin nga patundshmëritë në llogari të veçantë depozituese e hapur te noteri. Menjëherë pas pagesës, noteri kryen transferimin e vlerës së paguar të tatimit mbi fitimin nga patundshmëritë në llogarinë e njësisë përkatëse të vetëqeverisjes lokale. Noteri kryen edhe solemnizimin e marrëveshjes për shitblerje të patundshmërisë dhe mbi të njëjtin vendos klauzolën se është paguar vlera akontative e tatimit mbi fitimin e llogaritur të patundshmërisë. Dokumentacioni i tërësishëm i procedurës, parashtrohet nga noteri në Agjencinë e kadastrës së patundshmërive të Republikës së Maqedonisë, në rrugë elektronike. Pas zbatimit të të drejtës pronësore mbi patundshmërinë në librat e kadastrës, Agjencia për kadastrën e patundshmërive dërgon dokumentacionin e tërësishëm në njësinë përkatëse të vetëqeverisjes lokale, në rrugë elektronike. Njësia e vetëqeverisjes lokale është e obliguar që të zbatojë kontrollimin e vlerës së llogaritur të tatimit mbi fitimin e pagur për patundshmërinë dhe për të njëjtën miraton zgjidhje tatimore. Nëse administrata komunale konsideron se vlera tregtare e patundshmërisë dhe vlera e tatimit mbi fitimin nuk janë të llogaritura posaçërisht nga ana e vlerësuesit të autorizuar, mund të parashtrojë kërkesë për revidimin e vlerësimit në Komisionin për revizion të vlerësimit në Odën e vlerësuesve. Tatim fitimi i llogaritur nga patundshmëritë dhe i përcaktuar në zgjidhjen tatimore e miratuar nga ana e administratës komunale duhet t'a paguajë tatimpaguesi. Në rast kur administrata komunale, nuk ka mundësi të paguajë vlerën, atëherë arkëtimi do të sigurohet nga vlera e sigurimit të paguar dhe të zmadhuar nga ana e vlerësuesit për përgjegjësi nga dëmi i cili mund të shfaqet gjatë zbatimit të vlerësimit. Përcaktimi i procedurës së përgjithshme të shkurtuar për përcaktimin dhe arkëtimin e tatimit mbi pronën ndërhyjnë në kompetencat e përcaktuara me ligje të tjera, për të cilat përgatiten ndryshime përkatëse.

ДВЕ НОВИ ПУБЛИКАЦИИ – ПАТОКАЗИ ЗА ПРЕЗЕМАЊЕ НА АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА ЕНЕРГЕТСКАТА ЕФИКАСНОСТ ВО ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ

DY PUBLIKIME TË REJA – UDHËRRËFYES PËR NDËRMARRJEN E AKTIVITETEVE NGA LËMIA E EFIKASITETIT ENERGJETIK NË PUSHTETIN LOKAL

Во рамките на регионалниот проект „Енергетска ефикасност во асоцијациите на општините“ (ЕеМа), ЗЕЛС обезбеди печатење на две брошури кои претставуваат корисен патоказ за асоцијациите на локални власти и за општините во воведувањето на мерки кои се однесуваат на подобрување на енергетската ефикасност, намалување на емисиите на ЦО₂ и јакнење на јавната свест на граѓаните за рационално користење на енергијата. „Да изградиме заедно енергетски одржливи општини во земјите од ЈИЕ“ и „Придобивајте од пристапувањето во иницијативата на Повелбата на градоначалници на ЕУ“ се публикациите, што ЗЕЛС ги преведе на македонски и на албански јазик и ги отпечатени во вкупен тираж од по 400 примероци. Истите ќе бидат поделени во сите единици на локалната власт во земјава.

Печатењето на овие публикации претставува дел од активностите од регионалниот проект ЕеМа, во кој учествува ЗЕЛС, заедно со асоцијациите на локални власти од Албанија, од Србија, од Црна Гора, од Босна и Херцеговина и од Косово. За спроведување на проектот, ЗЕЛС потпиша Меморандум со ГИЗ и ОРФ ЈЕ Отворен регионален фонд за Југоисточна Европа –Подобрување на општински услуги (ОРФ ММС) и енергетска ефикасност (ОРФ ЕЕ), формиран од Германското друштво за интернационална соработка (ГИЗ).

Во публикациите е наведено дека крајниот резултат на заедничката работа на партнерите во проектот е Мапа за одржлива енергија за општините од земјите од ЈИЕ, која е поделена на два дела. Првиот дел се однесува на предизвиците, пречките и придобивките од сложениот процес на развивање на енергетски одржливи општини во земјите од ЈИЕ. Изнесени се бариерите и предизвиците, позитивните начини за унапредување на развојот на енергетската ефикасност, како и краток опис на проекти од енергетска ефикасност што се реализирани во општини од земјите, учеснички во проектот.

Вториот дел е целосно посветен на предусловите, критериумите и предностите од приклучување во иницијативата на Повелбата на градоначалници на ЕУ. Претставена е иницијативата на Европската комисија, од 29 јануари 2008 година за Повелбата на градоначалници, со цел да ги обедини градоначалниците од европските градови и општини во една постојана мрежа за поддршка во борбата против глобалното заоплување и климатските промени преку развојот на одржлива енергија во градовите и општините низ Европа. Со потпишувањето на ова повелба, градоначалниците се обврзуваат на применување на конкретни мерки за енергетска ефикасност, кои водат кон намалување на емисиите на ЦО₂, во нивните градови, за повеќе од 20% до 2020 година, согласно со Предлогот на европската енергетска политика од 2007 година. До крајот на февруари 2015 година, Повелбата

Нë квадрантот е проектот рајонал „Ефикаситет енергетик нë асоциационет е комунаве“ (ЕеМа), BNJVL сигурој сhtypjen e dy broshurave qe paraqesin udhërrëfyes i dobishëm për asociacionet e pushteteve lokale si edhe për komunitat në vendosjen e masave që i dedikohen përmirësimit të efiikasitetit energjetik, zvogëlimi i emisioneve të CO₂ dhe përforsimi i vetëdijes publike të qytetarëve për shfrytëzimin racional të energjisë. „Të ndërtojmë së bashku komuna me energji të qëndrueshme në vendet e EJT-së“ dhe „Përfitoni nga qasja në iniciativën e Marrëveshjes së kryetarëve të BE-së“ janë publikimet e përkthyer nga BNJVL në gjuhë shqipe dhe maqedonase, të cilat i shtypi me tirazh të plotë prej 400 mostrave. Të njëjtat do të shpërndahen në të gjitha njësitë e vetëqeverisjes lokale në vend.

Shtypja e këtyre publikimeve paraqet pjesë nga aktivitetet e Projektit raјонаl EeMa, në të cilin merr pjesë BNJVL së bashku me asociacionet e pushteteve lokale nga Shqipëria, Serbia, Mali i Zi, Bosnja dhe Hercegovina edhe Kosova.

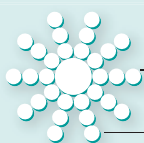
Për zbatimin projektit, BNJVL nënshkroi Memorandum me GIZ dhe ORF JE Fondi i hapur raјонаl për Evropën Juglindore –

Përmirësimi i shërbimeve komunale (ORF MMS) dhe efiikasiteti energjetik (ORF EE) i formuar nga Shoqëria gjermane për bashkëpunim ndërkombëtar (GIZ).

Në publikimet përmendet se rezultati përfundimtar i punës së përbashkët të partnerëve në projekt është Harta për energji të qëndrueshme për komunitat nga vendet e EJT-së, e cila ndahet në dy pjesë. Pjesa e parë i dedikohet sfidave, pengesave dhe përfitimeve nga procesi i ndërlkuar për zhvillimin e komuneve me energji të qëndrueshme në vendet e EJT-së. Janë shprehur barrierat dhe sfidat, mënyrat pozitive për avancimin e zhvillimit të efiikasitetit energjetik, si edhe përshkrim i shkurtër i projekteve nga efiikasiteti energjetik që realizohen në komuna nga vendet pjesëmarrëse në projekt.

Pjesa e dytë tërësisht i dedikohet parakushteve, kriterëve dhe përparësive nga pjesëmarrja në iniciativën e Marrëveshjes së kryetarëve të BE-së. Është prezantuar iniciativa e Komisionit Evropian, nga 29 janari i vitit 2008 për Marrëveshjen e kryetarëve, me qëllim që t'i bashkojë kryetarët nga qytetet dhe komunitat në një rrejt të përhershëm për përkrahjen e luftës kundër ngrohjes globale dhe ndryshimeve klimatike nëpërmjet zhvillimit të energjisë së qëndrueshme në qytetet dhe komunitat rreth Evropës. Me nënshkrimin e kësaj Marrëveshjeje, kryetarët marrin përsipër përgjegjësinë për zbatimin e masave konkrete për efiikasitet energjetik, të cilat çojnë drejt zvogëlimit të emisioneve të CO₂, në qytetet e tyre, për më shumë se 20% nga viti 2020, konform Propozimit të politikës evropiane për energjetikë nga viti 2007. Deri në fundin e vitit 2015, Marrëveshja u nënshkrua nga 6262 qytete, të cilët përfshijnë

ја потпишале 6262 градови, кои опфаќаат вкупно 196326037 граѓани. Оваа иницијатива е потпишана и вон европските граници, ширум светот, од градоначалници од Аргентина, Алжир, Мароко, Нов Зеланд и други. Изнесени се придобивките од потпишувањето на повелбата и начинот како да се пристапи на оваа иницијатива. Всушност со потпишување на Повелбата, градоначалниците се обврзуваат на изработка на акциски план за одржлива енергија, кој треба да биде доставен до Европската комисија во рок од една година. Во прилог е даден и начинот за изработка на овој план.

gjithsej 196326037 qytetarë. Kjo iniciativë është nënshkruar edhe jashtë kufijve evropiane, përreth botës, nga kryetarë nga Argjentina, Algjeria, Maroku, Zelanda e Re e të tjera. Gjithashtu janë shprehur edhe përfitimet nga nënshkrimi i marrëveshjes dhe mënyrës si t'i qaset kësaj iniciative. Konkretisht me nënshkrimin e marrëveshjes, kryetarët obligohen që të përpilojnë plan aksional për energji të qëndrueshme, i cili duhet të dërgohet në Komisionin Evropian në afat prej një viti. Në të përfaqësohet edhe mënyra e përpilimit të këtij plani.

ДОЈРАН СО НИЗА АКТИВНОСТИ ЗА ПРИВЛЕКУВАЊЕ НА МЛАДИТЕ ТУРИСТИ

DOJRANI ME NJË SËRË AKTIVITETE PËR TËRHEQJEN E TURISTËVE TË RINJ

Општина Дојран презема интензивни активности за да ја збогати културно- забавната и рекреативната понуда за туристите кои го посетуваат Дојранското Езеро. Особено внимание се посветува на привлекувањето на младата популација во летната сезона, поради што ова лето беше подготвена богата програма во рамките на Дојранско културно лето 2015 година, велосипедско-пешачка патека, како и други интересни содржини .

Сепак, она што се очекува апсолутно да го привлече вниманието на младите, не само од нашата земја, туку и од странство, како и на сите оние кои се „трагачи“ по возбуда, е изградбата на првиот Кејбл - парк на вода во Македонија, токму на Дојранското езеро. Заедничкиот мониторинг комитет со седиште во Солун го одобри проектот со кој општина Дојран аплицираше на ИПА повикот за прекугранична соработка меѓу Македонија и Грција, во соработка со општина Кукуш. Реализацијата ќе почне откако ќе биде подготвена целокупната документација. Со тоа , Дојран ќе влезе на списокот на светските туристички дестинации, познати по забавите на вода. Кејбл-парк е забавен парк, каде посетителите, со специјална опрема, преку мрежа од кабли ќе можат да скиаат и да изведуваат други активности на вода, во текот на целата година. Овој спорт е многу популарен во Европа, а Дојран ќе биде првото туристичко место во земјава што ќе нуди забава од ваков вид. Вкупната вредност на прекуграничниот проект изнесува 800.000 евра, од кои 500.000 евра се за општина Дојран.

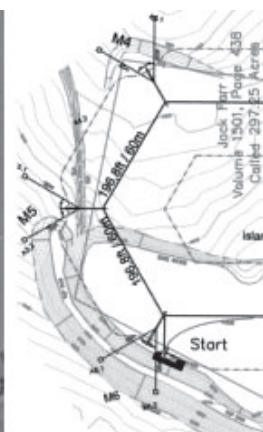
Перо Митановски
ПР на Општина Дојран

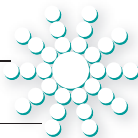

Komuna e Dojranit ndërmerr aktivitete intensive për pasurimin e ofertës kulturore – zbavitëse dhe rekreative për turistët që vizitojnë Liqenin e Dojranit. Vëmendje e veçantë i kushtohet tërheqjes së popullatës së re në sezonin veror, me ç'rast për këtë verë u përgatit një program i pasur në kuadër të Verës kulturore të Dojranit për vitin 2015, rrugicë për çiklistë dhe këmbësorë, si edhe përmbajtje të tjera interesante.

Gjithsesi, ajo që pritet që në mënyrë absolute t'a tërheqë vëmendjen e të rinjve, jo vetëm nga vendi ynë, por edhe nga jashtë, si edhe të gjithë atyre që janë „kërkues“ të aventurave, është ndërtimi i Cable-parkut të parë në Maqedoni, pikërisht në liqenin e Dojranit. Komiteti i përbashkët për monitorim me seli në Selanik e aprovoi projektin me të cilin komuna e Dojranit aplikoi në thirrjen e IPA-s për bashkëpunim ndërkufitar midis Maqedonisë dhe Greqisë, në bashkëpunim me komunën e Kilkisit. Realizimi do të fillojë pasi të përgatitet dokumentacioni i përgjithshëm. Me këtë, Dojrani do të hyjë në listën e destinacioneve botërore turistike, të njohura për ahengjet mbi ujë. Cable – parku është park zbavitës, ku vizitorët, me pajisje speciale, nëpërmjet rrjetit prej kablllove do të kenë mundësi të bëjnë ski dhe aktivitete të tjera mbi ujë, gjatë gjithë vitit. Ky sport është shumë i njohur në Evropë, kurse Dojrani do të jetë vendi i parë turistik në vend që do të ofrojë zbavitjen e këtij tipi. Vlera totale e projektit ndërkufitar është 800.000 euro, nga të cilat 500.000 euro janë për komunën e Dojranit.

Pero Mitanovski
PR nga komuna e Dojranit

НОВ ЦИКЛУС ОД ДЕСЕТ ОПШТИНИ ЌЕ ОДРЖУВААТ БУЏЕТСКИ ФОРУМИ ВО 2015/2016 ГОДИНА

Кривогаштани, Росоман, Македонски Брод, Врапчиште, Демир Капија, Василево, Конче, Пробиштип, Карбинци и Делчево се општини кои, преку програмата „Форуми во заедницата“, ќе имаат можност заедно со своите граѓани да го креираат општинскиот буџет за наредната 2016 година. Станува збор за новиот циклус општини, по оние десет, што беа избрани во септември, минатата година, кои ќе добијат финансиска поддршка во висина од 825.000 денари по општина, за спроведување на форумскиот буџетски процес. Изборот на општините е направен по објавениот повик на Единицата за координација на форумите (ЕКФ), во рамки на спроведувањето на вториот циклус од излезната фаза од програмата „Форуми во заедницата“, што се реализира со финансиска поддршка од Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ). Еден од условите при аплицирањето на општините беше тие досега да учествувале во Програмата, односно да спровеле некој од форумите (проектен, тематски, меѓуопштински или буџетски) и пред сè, оваа форма на граѓанско учество да ја имаат утврдено во својот Статут.

Локалните власти при спроведувањето на овие форумски сесии, користат сертифицирани форумските модератори, кои ја стекнуваат оваа потврда по следење на обуки и полагање на писмениот и устен испит, што се реализира во организација на

ЗЕЛС, во рамките на проектот „Сертификација на форумски модератори“. Во последниот циклус на обуки и полагање на испит, реализиран во јуни, од страна на ЗЕЛС, беа сертифицирани десет нови кандидати, со што вкупниот број изнесува 27 сертифицирани модератори. Локалните власти имаат можност, на брз и ефикасен начин, преку листата на сертифицирани модератори, што се наоѓа на специјалната веб страница што ја подготви ЗЕЛС, www.forumski-moderatori.mk, да направи сопствен избор за најподобен модератор.

Во рамките на програма „Форуми во заедницата“, во јуни беше реализирана и обука на тема „Ефективно презентирање на општинските буџети пред граѓаните“, наменета за вработените лица во општините во финансии и буџет. Целта беше да се зајакнат нивните презентациони вештини, како на наједноставен начин, да им објасни на граѓаните за која намена се планираат, или се потрошени средствата од буџетот. Тоа треба да овозможи покралитетна информираност и поголемо вклучување на граѓаните во процесот на подготовката, донесувањето и реализацијата на буџетот на општината.

Форумите ќе се спроведуваат во шест форумски сесии, во чии рамки, граѓаните ќе дискутираат за приоритетите за развојот на општината, за приходите и расходите на буџетот, ќе се избираат најприоритетни буџетски програми и проекти, а на последната сесија, што ќе се одржи во септември, наредната година, градоначалникот ќе даде отчет за реализацијата на прифатените приоритети, во текот на буџетскиот форум.

ЦИКЛ I RI PREJ DHJETË KOMUNA DO TË MBAJNË FORUME BUXHETORE NË VITET 2015/2016

Krivogashtan, Rosoman, Makedonski Brod, Vrapçisht, Demir Kapi, Vasilevë, Konçe, Probishtip, Karbincë dhe Dellçevë janë komunat të cilat nëpërmjet programit „Forumet në bashkësi“, do të kenë mundësi që bashkërisht me qytetarët e tyre të krijojnë buxhetin komunal për vitin e ardhshëm 2016. Bëhet fjalë për ciklin e ri të komunave, pas atyre dhjetë, që u zgjodhën në shtatorin e vitit të kaluar, të cilat do të fitojnë përkrahje financiare në vlerë prej 825.000 denarë për komunë, në lidhje me zbatimin e procesit të forumit buxhetor. Zgjedhja e komunave u krye pas thirrjes së shpallur nga Njësia për koordinimin e forumeve (NJKF), në kuadrin e zbatimit të ciklit të dytë të fazës dalëse nga programi „Forumet në bashkësi“ që realizohet me përkrahje financiare nga Agjencia Zvicerane për bashkëpunim dhe zhvillim (SDC). Një nga kushtet gjatë aplikimit të komunave ishte që ato deri tani të kenë marrë pjesë në programin në fjalë, gjerësisht të kenë zbatuar ndonjërin prej forumeve (projektues, tematik, ndërkomunal ose buxhetor) dhe para së gjithash, kjo formë e pjesëmarrjes së qytetarëve të jetë e përcaktuar në Statutet e tyre.

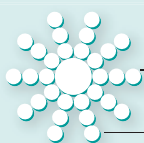
Pushtetet lokale gjatë zbatimit të këtyre seancave të forumit, përdorin moderatorë të certifikuar, të cilët fitojnë këtë vërtetim pas ndjekjes së trajnimit adekuat dhe dhënies së provimit me shkrim dhe me gojë, që realizohet në organizim të

BNJVL-së, në kuadrin e projektit „Certifikimi i moderatorëve të forumeve“. Në ciklin përfundimtar të trajnimeve dhe dhënia e provimit e realizuar në muajin qershor nga ana e BNJVL-së, u certifikuan dhjetë kandidatë të rinj, me ç'rast numri total është 27 moderatorë të certifikuar. Pushtetet lokale kanë mundësi që në mënyrë të shpejtë dhe efikase, nëpërmjet listës së moderatorëve të certifikuar, e cila gjendet në ueb faqen speciale e përgatitur nga BNJVL www.forumski-moderatori.mk të bëjnë zgjedhje personale për moderatorin më të mirë.

Në kuadrin e programit „Forumet në bashkësi“, në qershor u realizua edhe trajnimi me temë „Prezantimi efektiv i buxheteve komunale para qytetarëve“, e dedikuar për personat e punësuar në komunat në departamentet e financave dhe buxhetit. Qëllimi ishte përforcimi i aftësive të tyre prezantuese, se si në mënyrë më të lehtë t'u shpjegojnë qytetarëve se për cilin dedikim planifikohen ose shpenzohen mjetet nga Buxheti. Kjo duhet të mundësojë informim më cilësor dhe përfshirje më të madhe të qytetarëve në procesin e përgatitjes, miratimit dhe realizimit të buxhetit të komunës.

Forumet do të zbatohen në gjashtë seanca të forumit, në kuadrin e të cilave qytetarët do të diskutojnë për prioritetet rreth zhvillimit të komunës, për të hyrat dhe të dalat e buxhetit, do të zgjedhen programet dhe projektet buxhetore më me prioritet, kurse në seancën e fundit, që do të mbahet në shtator, vitin e ardhshëm, kryetari do të japë llogaridhënie për realizimin e prioriteteteve të pranuar gjatë forumit buxhetor.

ЧЕТИРИ ОПШТИНИ ОД МАКЕДОНИЈА ВКЛУЧЕНИ ВО ПРОЕКТОТ „ЛОКАЛНИТЕ ЛИДЕРИ ВО ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА“

КАТЁР КОМУНА НГА МАКЕДОНИЈА ТЁ ПЁРФШИРА НЁ ПРОЈЕКТИН „ЛИДЕРЁТ ЛОКАЛЁ НЁ ЕВРОПЁН ЈУГЛИНДОРЕ“

Велес, Охрид, Струга и Струмица се четирите општини од Македонија кои се вклучени во регионалниот проект „Локалните лидери во Југоисточна Европа“. Овој проект се спроведува во земјите: Македонија, Босна и Херцеговина, Хрватска и Србија, односно во вкупно 15 општини од кои треба да се извлечат постигнатите искуства за натамошно подобрување на квалитетот на програмата која во следната фаза ќе се развива и во други општини и земји. Целта на проектот е да се зајакнат капацитетите за управување и лидерство на општините и на општинските претпријатија за водовод, со посебен фокус на подобрување на општинските услуги и на капацитетите за искористување на доделените меѓународни средства при спроведувањето на инфраструктурните проекти. Во предвидените обуки ќе бидат опфатени градоначалниците, раководителите на секторите во општините, директорите и раководителите во јавните комунални претпријатија.

Подготвените национални шеми за испорака на обуките беа дискутирани на вториот состанок на Советодавниот одбор на проектот, што се одржа во Загреб на 13 и 14 јули, 2015 година. Членовите на советот дискутираа за сите аспекти поврзани со предизвиците со кои се соочува секоја од земјите партнери.

Резултатите од спроведеното истражување беа преточени во Студија за проценка на потребите за обука, која беше основа за развој на Регионалната шема за испорака на обуки, како и соодветни национални шеми. Во моментот, националните асоцијации на општини во четирите земји спроведуваат процес за избор на лица кои ќе бидат подготвувани за испорака на обуките. Избраните кандидати ќе проследат една генеричка обука за обучувачи и уште две до три специјализирани обуки, кои тие ќе ги изберат.

Проектот се спроведува од страна на НАЛАС, во партнерство со ЗЕЛС, Сојуз на градови и општини на Федерација Босна и Херцеговина, Сојуз на градови и општини на Република Српска, Стална Конференција на градови и општини Република Србија, Здружение на градови во Република Хрватска, Здружение на општини во Република Хрватска. Проектот е финансиски поддржан од Отворен регионален фонд, Проект за модернизација на општинските услуги- ОРФ-ММС).

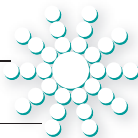
Velesi, Ohri, Struga dhe Strumica janë katër komunat nga Maqedonia, të cilat u përfshinë në Projektin rajonal „Liderët lokalë në Evropën Juglindore“. Ky projekt zbatohet në vendet: Maqedoni, Bosnjë dhe Hercegovinë, Kroaci dhe Serbi, gjerësisht në gjithsej 15 komuna nga të cilat duhet të merren përvojat e arritura për përmirësim të mëtejshëm të cilësisë së programit, i cili në fazën vijuese do të zhvillohet edhe në komuna e vende të tjera. Qëllimi i projektit është përforsimi i kapaciteteve për menaxhim dhe udhëheqje të komunave dhe të ndërmarrjeve komunale për ujësjellje, me përqendrim të veçantë mbi përmirësimin e shërbimeve komunale si edhe të kapaciteteve për shfrytëzimin e mjeteve ndërkombëtare të dhëna gjatë zbatimit të projekteve infrastrukturore. Në trajnimet e parapara do të përfshihen kryetarët, udhëheqësit e sektorëve të komunave, drejtorët dhe kryesuesit e ndërmarrjeve komunale publike.

Skemat kombëtare të përgatitura për ofrimin e trajnimeve u diskutuan edhe në takimin e dytë të Bordit këshillëdhënës të projektit, që u mbajt në Zagreb, më 13 dhe 14 korrik të vitit 2015. Anëtarët e këshillit diskutuan për të gjitha aspektet në lidhje me zbatimin e projektit si edhe për procesin aktual për zgjedhjen e pjesëmarrësve në Trajnime për trajnuesit si edhe për sfidat me të cilat ballafaqohet çdo vend – partner.

Rezultatet nga hulumtimi i zbatuar u transformuan në një Studim për vlerësimin e nevojave për trajnim, i cili ishte baza për zhvillimin e Skemës rajonale për ofrimin e trajnimeve si edhe të skemave përkatëse kombëtare. Momentalisht, asociacionet kombëtare të komunave në këto katër vende zbatojnë procesin e zgjedhjes së personave që do të përgatiten për ofrimin e trajnimeve. Kandidatët e zgjedhur do të ndjekin një Trajnim gjenerues për trajnues dhe dy deri në tre trajnime të specializuara, të cilat do të zgjidhen nga ato.

Projekti zbatohet nga ana e NALAS – it, në partneritet me BNJVL-në, Lidhjen e qyteteve dhe komunave të Federatës së Bosnjës dhe Hercegovinës, Lidhja e qyteteve dhe komunave të Republika Sërpska, Konferenca e përhershme e qyteteve dhe komunave të Republikës së Serbisë, Shoqata e qyteteve të Republikës së Kroacisë, Shoqata e komunave në Republikën e Kroacisë. Projekti financiarisht përkrahet nga Fondi i hapur rajonal, Projekti për modernizimin e shërbimeve komunale – ORF – MMS.

ПРОЕКТОТ „НАМАЛУВАЊЕ НА НЕПРИХОДНАТА ВОДА ВО ГРАД КУМАНОВО“ ПРЕЗЕНТИРАН НА МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА

PROJEKTI „ZVOGĚLIMI I SASISË SË UJIT TË PAFATURUAR NË QYTETIN E KUMANOVËS“ I PREZANTUAR NË KONFERENCË NDËRKOMBËTARE

На меѓународната конференција – „Управување со загубите на вода 2015 год.“ што се одржаа во јуни, во Букурешт, претставникот на ЈП Водовод Куманово, Драган Чоробенски, го презентираше проектот „Намалување на неприходната вода во град Куманово“, како еден од најновите добри практики за управување со истекувањето на водите. Проектот започна со имплементација во април минатата година и е со времетраење од 14 месеци. Според пресметаните реални годишни загуби на вода (извор: „Воден биланс за 2013 год.“ - 5.294.509 м³) остварени се заштеди на вода во износ од 843.113 м³, со што загубата на вода во 2014 год. е намалена за 5,76%, односно од 59,51% во 2013 год. на 53,75% во 2014 год. (официјални годишни податоци на претпријатието). За успешно спроведување на проектот се преземени повеќе активности. Градот е поделен на зони на потрошувачка, спроведена е активна кампања на 24 часовно следење на протокот со мобилни ултразвучни мерачи на проток (55 реализирани мерења) и 24 часовно следење на притисокот со дата логери (68 реализирани мерења). Врз основа на мерењата, одредена е целна зона, која детално е анализирана за појава на можни дефекти, кражби на вода, нелегални приклучоци во системот и ажурирање на податоците во базата на корисници. Детектирањето на дефектите е направено со помош на Контактен микрофон, Геофон, Корелатор и Трасер. Во рамки на проектот изработени се и процедури за: „Процес на читање на водомери, дистрибуција на сметки, контрола и наплата (физички и правни лица)“ и „Прием на барања за интервенции на корисниците на услуги на ЈП Водовод Куманово и тековно одржување на водоводната мрежа“.

На крај, изготвена е и „Стратегија за намалување на загубите на вода“. Овој проект всушност е класичен пример како со перманентно следење на протокот на вода и притисокот во водоснабдителниот систем и редовно ажурирање на податоците, загубите на вода ќе бележат континуиран пад.

Конференцијата за управување со загубите на вода беше втор настан од низата регионални конференции за намалување на загубите на вода на Меѓународната асоцијација на води (IWA International Water Association) и имаше за цел да ја истакне преголемата потреба за подобрување на ефикасноста на јавните претпријатија за водовод во Југоисточна Европа. На конференцијата беа презентирани најновите трендови, стратегии, техники, апликации и најдобрите меѓународни практики во проценувањето на загубите на вода, управувањето, намалувањето на истекувањата на вода, контролата и подобрувањето на мерењето на потрошувачката на вода. На конференцијата учествуваа претставници на јавни претпријатија за водовод и невладини организации од Македонија, Косово, Албанија, Босна и Херцеговина, Србија, Хрватска, Австралија, Јапонија, Кипар, Кореја, Германија, Швајцарија, Турција, Грција и др.

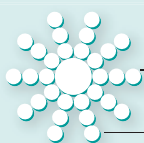
Нë конференцiен ndërkombëtare - „Menaxhimi i humbjeve të ujit 2015“ që u mbajt në muajin qershor në Bukuresht, përfaqësuesi i NP Ujësjellësi Kumanovë, Dragan Çorobenski prezantoi projektin „Zvogëlimi i sasisë së ujit të pafaturuar në qytetin e Kumanovës“ si një ndër praktikat më të reja dhe më të mira për menaxhimin e derdhjes së ujërave. Projekti filloi të implementohet në prillin e vitit të kaluar, me kohëzgjatje prej 14 muajve. Sipas humbjeve reale vjetore të ujit të llogaritura (burim: Bilanci ujour për vitin 2013 - 5.294.509 m³) janë realizuar kurse të ujit me vlerë prej 843.113 m³, me ç'rast humbja e ujit në vitin 2014 është zvogëluar për 5,76%, kuptimisht 59,51% në vitin 2013, kurse në vitin 2014 me 53,75% (të dhëna vjetore zyrtare të ndërmarrjes). Për zbatimin e suksesshëm të projektit janë ndërmarrë shumë

të projektit janë ndërmarrë shumë aktivitete. Qyteti është ndarë në zona të konsumatorëve, është realizuar një fushatë aktive me 24 orë për ndjekjen e derdhjes me matës mobilë me ultratinguj (55 matje të realizuara) si edhe ndjekje 24 orëshe të tensionit me data – logerë (68 matje të realizuara). Në bazë të matjeve është përcaktuar zona qëllimore, e cila është analizuar detajisht për shfaqjen e defekteve të mundshme, vjedhjen e ujit, lidhje jolegale në sistem dhe azhurnimi i të

dhënave në bazën e shfrytëzuesve. Detektimi i defekteve u realizua me ndihmën e Mikrofonit kontaktues, Geofonit, Korelatorit dhe Traserit. Në kuadrin e projektit janë përpiluar edhe disa procedura për: „Procesin e leximit të ujmëmatësve, distribuimi i llogarive, kontroll dhe arkëtim (persona fizikë dhe juridikë)“ dhe „Pranimi i kërkesave për intervenime nga ana e shfrytëzuesve të shërbimeve të NP Ujësjellësi Kumanovë dhe mirëmbajtja aktuale e rrjetit të ujësjellës“. Në fund u përgatit edhe „Strategjia për zvogëlimin e humbjeve të ujit“. Ky projekt në fakt paraqet një shembull klasik se si me ndjekje permanente të derdhjes së ujit dhe tensioni i sistemit të furnizimit me ujë si edhe azhurnimi i rregullt i të dhënave, humbjet e ujit do të shënojnë rënie të vazhdueshme.

Konferenca për menaxhimin e humbjeve të ujit ishte ngjarja e dytë me radhë nga seria e konferencave rajonale për zvogëlimin e humbjeve të ujit nga Asociacioni ndërkombëtar i ujërave (IWA International Water Association) dhe qëllimi i saj është theksimi i nevojës së tepërt për përmirësimin e efikasitetit të ndërmarrjeve publike për ujësjellje në Evropën Juglindore. Në këtë konferencë u prezantuan trendet më të reja, strategjitë, teknikat, aplikacionet si edhe praktikat më të mira ndërkombëtare në vlerësimin e humbjeve të ujit, menaxhimi i tyre, zvogëlimi i derdhjeve të ujit, kontrollimi dhe përmirësimi i matjes së konsumit të ujit. Në konferencën në fjalë morrën pjesë përfaqësues të ndërmarrjeve publike për ujësjellje dhe të organizatave joqeveritare nga Maqedonia, Kosova, Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Serbia, Kroacia, Australia, Japonia, Qipro, Kore, Gjermani, Zvicër, Turqi, Greqi etj.

ИЗРАБОТЕНА НАЦРТ ВЕРЗИЈА НА „УПАТСТВО СО ПРИРАЧНИК ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА УЧИЛИШНИ ОБЈЕКТИ“

U HARTUA PROJEKT-VERSIONI I „UDHËZUESIT ME DORACAKUN PËR MIRËMBAJTJEN E OBJEKTEVE SHKOLLORE“

ЗЕЛС и Министерството за локална самоуправа, дадоа поддршка на подготвувањето на „Упатство со прирачник за одржување на училишни објекти“, што го изработува тим на проектот на УСАИД за меѓуетничка интеграција во образованието, при Македонскиот центар за граѓанско образование (МЦГО), во соработка со Министерството за образование и наука (МОН)/Одделението за капитални инвестиции, во координација. На состанокот што се одржа во просториите на МОН, на кој се договараа активности за претставување на работната верзија на Прирачникот, министерот за образование и наука, Абдулаким Адеми, посочи дека со правилно одржување на училиштата, со рационалното користење на енергетските ресурси и со вградување на енергетски ефикасни материјали во објектите, не само што ќе се обезбедат адекватни услови за работа на учениците, туку ќе се овозможи и заштеда на средствата. И министерот за локална самоуправа, Лирим Шабани, рече дека треба да се води адекватна грижа за сите направени вложувања во училишните објекти, особено во услови кога голем број локални власти се соочуваат со недоволно средства за адекватно спроведување на надлежноста. На овој состанок, претставник од ЗЕЛС беше Сашко Николов, градоначалник на општина Радовиш, кој е член на Комисијата за образование при ЗЕЛС. Тој истакна дека едно вакво Упатство дополнително би помогнало во напорите на општината и на училиштата за обезбедување и одржување на соодветна хигиена и добри работни услови и ќе претставува релевантна насока за навремено, превентивно и планирано дејствување во ова област.

Во Упатството се опфатени: начинот и активностите за одржување на градежните позиции и системи за греење во училишниот објект, процедури за превентивно одржување, најчести проблеми при одржувањето и нивно решавање на дневна, месечна и годишна основа, мерки за заштита на животната средина, потребен алат за работа и опрема за заштита при работа. Исто така, внимание е посветено и на потребата од планирано следење на состојбите на: кровната површина, олуците, оцаците, громобранската инсталација, фасадата, графитите, отстранувањето на мувлата на внатрешните сидови, дограмата, санитарните јазли, мебелот и сите останати содржини. Поради истекувањето на вода од една расипана чешма од која течат 30 капки во минута, дневно се трошат 10 литри вода, посочија од тимот на подготвувачи на Упатството. Ваквата слика не е реткост во училиштата, па затоа едно вакво упатство ќе поттикнува на квалитет, а содржината на Упатството на континуирано проверување, планирање и навремено одржување на објектите и на хигиената во училиштата.

Беше договорено работната верзија на „Упатството со прирачник за одржување на училишни објекти“, сите инволвирани страни да ја постават на своите веб страници, или да ја испратат до своите членки на мислење, по што ќе се пристапи кон изработка на финалното упатство.

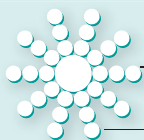
BNJVL dhe Ministria për vetëqeverisje lokale, dhanë përkrahje në përgatitjen e „Udhëzuesit me doracakun për mirëmbajtjen e objekteve shkollore“, që e harton ekipi i Projektit të USAID për integrim ndëretnik në arsim, pranë Qendrës së Maqedonisë për arsimim të qytetarëve (QMAQ), në bashkëpunim me Ministrinë për arsim dhe shkencë (MASH)/ seksioni për investime kapitale në koordinim. Në mbledhjen që u mbajt në hapësirat e MASH, në të cilën u diskutuan aktivitetet për paraqitjen e versionit punues të Doracakut, ministri për arsim dhe shkencë Abdylaqim Ademi, përmendi se me mirëmbajtjen e rregullt të shkollave, me shfrytëzim racional të resurseve energjetike dhe me ndërtimin e materialeve efikase energjetike në objektet, jo vetëm që do të sigurohen kushte adekuate për punë të nxënësve, por edhe do të mundësohet kursim i mjeteve. Edhe ministri për vetëqeverisje lokale Lirim Shabani, theksoi se duhet të kushtohet kujdes adekuat për të gjitha investimet në objektet shkollore, veçanërisht në kushte kur një numër i madh i pushteteve lokale ballafaqohen me mjete të pamjaftueshme për zbatimin adekuat të kompetencës. Në këtë mbledhje, përfaqësuesi i BNJVL-së ishte Sashko Nikollov, kryetar i komunës së Radovishit, që është anëtar i Komisionit për arsim pranë BNJVL-së. Ai theksoi se një udhëzim i këtillë në mënyrë plotësuese do të ndihmonte në përpjekjet e komunës dhe të shkollave për sigurimin e higjienës adekuate dhe kushteve të mira punuese dhe do të paraqesë drejtim relevant për veprim në kohë, parandalues dhe të planifikuar në lëminë në fjalë.

Në Udhëzuesin në fjalë janë përfshirë: mënyra dhe aktivitetet për mirëmbajtjen e pozitave gjeografike dhe sistemi ngrohës në objektin shkollos, procedurat për mirëmbajtje preventive, problemet më të shpeshta gjatë mirëmbajtjes dhe zgjidhjes së bazës ditore, mujore dhe vjetore, masat për mbrojtjen e mjedisit jetësor, veglat e nevojshme për punë dhe pajisjet për mbrojtje në punë. Gjithashtu vëmendje i'u kushtua edhe nevojës për ndjekje të planifikuar të situatave të: sipërfaqes së çatisë, ullugeve, oxhaqeve, instalimi për mbrojtje nga rrufetë, fasada, grafitët, heqja e mykut në murrët e brendshëm, dogramaja, tualetet, mobilja dhe përmbajtje të tjera. Derdhja e ujit nga një çezmë e prishur nga e cila rrjedhin 30 pika uji në minutë, në bazë ditore harxhohen 10 litra ujë, theksuan nga ekipi i hartuesve të këtij Udhëzuesi. Kjo pamje nuk paraqet një gjë të rrallë nëpër shkolla dhe pikërisht për këtë një Udhëzues i këtillë do të potencojë cilësinë dhe përmbajtjen e Udhëzuesit, kontrolli i vazhdueshëm, planifikim dhe mirëmbajtje në kohë të objekteve dhe higjiena nëpër shkolla.

U dakordua që versioni i punës i „Udhëzuesit për mirëmbajtjen e objekteve shkollore“, të gjitha anët e përfshira ta vendosin në ueb faqet e tyre ose t'ua dërgojnë anëtareve të tyre për mendim, me ç'rast do të qaset drejt përgatitjes së Udhëzuesit përfundimtar.

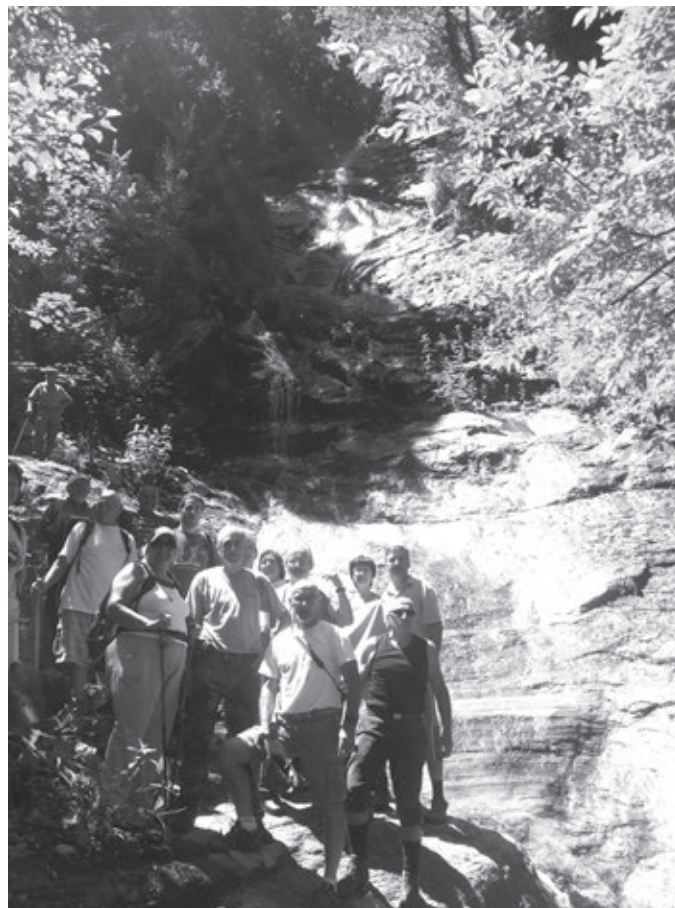

ME MJETE EVROPIANE GJEVGJELIA PASURON PËRMBAJTJEN TURISTIKE NË KOMUNË

нерална вода, позната по нејзината лековитост за стомачни заболувања, која има јак мирис, од каде доаѓа и името на овој локалитет.

Љубчо Алексовски
ПР на општина Гевгелија

пër rekreacion, ajër të pastër dhe ujë mineral, i njohur për aftësinë shëruese për dhimbje të barkut, që ka erë të rëndë, prej ku edhe rrjedh emri i lokalitetit në fjalë.

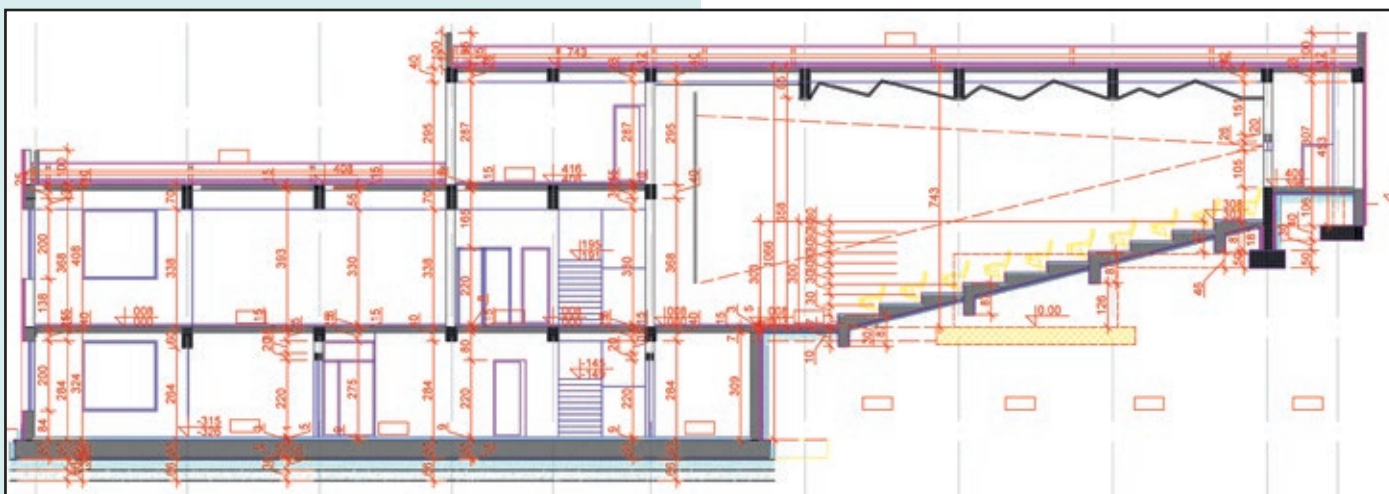
Ljupço Aleksovski
PR i komunës së Gjevgjeliës

НА НЕКОГАШНО ЛЕТНО КИНО ШТИП ЌЕ ДОБИЕ НОВ МОДЕРЕН МУЛТИМЕДИЈАЛЕН ОБЈЕКТ

НЁ VEND TЁ KINEMASЁ VERORE TЁ DIKURSHME, QYTETI I SHTIPIT DO TЁ FITOJЁ ОБЈЕКТ TЁ RI MODERN DHE MULTIMEDIAL

На локацијата на некогашното летно кино во градот Штип ќе никне нов и модерен мултимедијален објект. Изградбата на објектот општина Штип ја обезбеди во рамките на проектот „Вмрежување на мултимедијални центри во прекуграничниот регион – CREATIVA“, финансиран преку ИПА програмата за прекугранична соработка. Вредноста на проектот изнесува 448.840 евра, од кои општина Штип ќе добие 300.000 евра, додека бугарската општина Гоце Делчев 148.000 евра. Општината Штип ќе обезбеди 186.000 евра. Локацијата на објектот се наоѓа на почетокот на месноста Суитлак, каде сега е објектот на летното кино, кое не е во употреба повеќе од дваесет години и е целосно руиниран. Од северната и западната страна има парк. Новиот објект одлично ќе се вклопи во амбиентот, бидејќи непосредно под него е Економскиот факултет, кој, исто така, има модерен дизајн, иако е граден пред дваесетина година.

Нё lokacionin e dikurshёm tё kinemasё verore nё qytetin e Shtipit do tё shfaqet објектот i ri modern dhe multimedial. Komuna e Shtipit ka siguruar ndёrtimin e објектот nё kuadrin e projektit „Rrjetёzimi i qendrave multimediale nё rajonin ndёrkufitar – CREATIVA“, i financuar nёpёrmjet programit tё IPA-s pёr bashkёpunim ndёrkufitar. Vlera e projektit pёrmban 448.840 euro, nga tё cilat komuna e Shtipit do tё fitojё 300.000 euro, kurse komuna bullgare Goce Dellёev 148.000 euro. Komuna e Shtipit do tё sigurojё 186.000 euro. Lokacioni i објектот gjendet nё fillim tё vendit tё quajtur Suitllak, ku tani gjendet објектот i kinemasё verore, e cila nuk ёshtё nё pёrdorim mё shumё se njёzetё vjet dhe ёshtё plotёsisht e rrёnuar. Nё anёn veriore dhe pёrёndimore gjendet njё park. Објектот i ri do tё pёrputhet nё mёnyrё ideale me ambientin sepse shumё afёr nёn tё gjendet Fakulteti ekonomik, i cili gjithashtu ka dizajn modern edhe pse ёshtё i ndёrtuar para njёzet viteve.

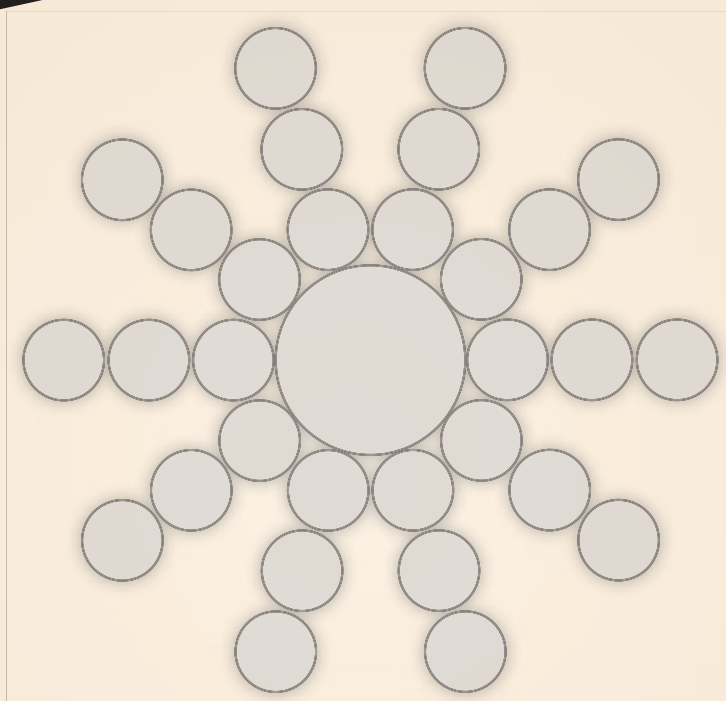

Објектот, според концептот, има два ката, а во приземјето ќе има влезен хол, потоа мултимедијална сала за 150-200 посетители, која ќе има опрема за проекции и презентации, потоа опрема за симултан превод, со кабина за проектор и модерна мултимедијална опрема. Вклопена е и мултифункционална сала за состаноци, обука, презентации, има гардероба, а превидени се и санитарни јазли за инвалидизирани лица. Во сутеренот ќе има мала сала, просторија опремена со ИТ опрема (20 компјутери), просторија за изучување на странски јазици за 15 посетители, магацин, котларница и други помошни простории. Кино салата е обработена со акустични материјали и тоа сидовите се обликувани со гипс картон обложен со платно и теписон, подот е од теписон, а плафонот е од специјални акустични гипскартонски перфорираны плочи на метална обесена конструкција. Со мултимедијалниот објект ќе се добие ново место за организирање на културни настани и истовремено ќе се урбанизира една напуштена локација. Објектот се планира да биде готов во ноември оваа година.

Драган Ристов
ПР лице на општина Штип

Објектот според концептот, кај два кате, курсе во пердес до те кететт нје корридор хитрес, ме пас нје салетт мултимедиае пер 150-200 визиторетт, е цила до те кететт дхе пажисје пер проексионе дхе презантите, ме пас пажисје пер перкthим симулан, ме кабинетт ме проектор дхе пажисје модерне мултимедиае. Кетт ештетт перфширетт едхе салла мултифункционае пер такиме, трајниме, презантите, ка едхе гардеробетт дхе јанетт парапаретт туалете пер персона ме афтеттеттеттетт куфизуара. Нетт бодрум до те кететт едхе салетт тетт вогетт, хапесиретт е пажисур ме пажисје пер ТИ (20 компјутер), хапесира пер студим тетт гјухетте тетт хуаја пер 15 визиторетт, магазинетт, хапесиретт пер мбајтјен е kazanetтe дхе хапесира тетт тјера тетт невојшме. Салла е кинемасетт етшеттетт е перпилуар ме материале акустике дхе кјо мурретт јанетт перј картон гипси и вешур ме пелхуретт дхе тапетт мурри, дхсхемеја ештеттетт перј тапетт курсе тавани пербеттетт перј ппакаве тетт перфоруара акустике перј картон гипси нетт конструксион металик тетт варур. Ме објектин мултимедиае до тетт фитоттетт нје венд и ри пер организим тетт нгарјеје културоре дхе нјетткохеттсисхт до тетт урбанізоттетт нје локацион и брактисур. Објектотт планификоттетт тетт јететт гати нетт ненторин е кеттј вит.

Dragan Ristov
PR person nga komuna e Shtipit

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС**

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

**BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË
REPUBLIKËS SË MAQEDONISË - BNJVL**

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
rruga. Kopenhagenska 5, P.N. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk